

Årsrapport 2013

Lån & Spar Bank A/S
CVR-nr. 13 53 85 30

lån & spar

din personlige bank

Indhold

Resumé	1
Introduktion til temasider: Plan 218.	2
Hoved- og nøgletal 2009-2013	3
Ledelsesberetning	4-24
Plan 218 - nye mål for vækst og tilfredshed.	4
Plan 218 - forretningsmæssige tiltag	7
Plan 218 - Vision og Mission	8
Lån & Spar Aktionæren	11
Regnskabsberetning	12-15
Risikostyring	17
Corporate Social Responsibility	18
Corporate Governance	19-20
Ledelse	21-22
Intern kontrol og risikostyring ved regnskabsaflægningen	24
Regnskab	25-69
Ledelsespåtegning	71
Revisorpåtegninger	72-73
Repræsentantskab	74
Lokalråd	76
Loyalitetsbanker	77
Fondsbørsmeddelelser og finanskalender	78
Rådgivningscentre og adresser	79

Resumé

Endnu et solidt resultat

De seneste år har været meget udfordrende for bankerne. I Lån & Spar er vi imidlertid lykkedes med at tiltrække rigtig mange nye helkunder, som har betydet, at vi har opnået vækst i et faldende marked. Resultaterne er ikke udeblevet, og understreges af, at vi endnu en gang har øget indtjeningen. Basisindtjening før nedskrivninger udgør 143 mio. kr., hvilket er 6 mio. kr. mere end året før, og indfrier den udmeldte resultatforventning. Færre nedskrivninger betyder, at basisindtjeningen efter nedskrivninger stiger 13 mio. kr., og udgør 113 mio. kr. Årets resultat før skat lyder på 97 mio. kr. Årets resultat efter skat på 72 mio. kr. forrenter egenkapitalen med 8,1 %.

Punktum for Plan 113

Lån & Spar har under hele den finansielle krise arbejdet efter Plan 113, som var en meget ambitiøs strategiplan. Strategiplanens tre centrale mål om indtjening, kundetilfredshed og medarbejdertilfredshed opnåede vi allerede i 2012, hvilket var et år før udløbet af strategiperioden. I strategiperiodens sidste år har fokus derfor været at holde momentum. Den strategiske ambition var en basisindtjening på 100 mio. kr. efter nedskrivninger. Vi opnåede som nævnt hele 113 mio. kr., og realiserede også vores mål for kunde- og medarbejdertilfredshed, så det blev et flot punktum for Plan 113.

Velkommen til Plan 218

Med udløbet af den ene strategiperiode starter en ny. Vi har, meget opfindsomt, valgt at kalde strategien Plan 218. Strategiplanen er blevet til i samarbejde mellem ledelse og medarbejdere, og løber indtil udgangen af 2018. Plan 218 har tre ambitiøse mål:

- 200 mio. kr. i basisindtjening før nedskrivninger.
- Kundetilfredshed på 30 % målt på C7 scoren.
- 4 kundemøder pr. rådgiver pr. dag.

Vi fastholder vores klare vision og mission, og med løftet om at være 'din personlige bank' vil vi fortsat være fokuseret på at skabe værdi for kunderne. Strategiens mål understøttes af en række strategiske tiltag, bl.a. videreudviklingen af vores teknologiske platform, som vil give os mere tid til kunderne.

Forventninger til fremtiden

Selvom der har vist sig spæde tegn på optimisme, er det vores vurdering, at det også i 2014 bliver udfordrende at drive bank. På trods af dette forventer vi en fortsat vækst i antallet af helkunder. En opprioritering af arbejdet med digitalisering, effektivisering, systemoptimering og samarbejdet med vores strategiske samarbejdspartnere skal understøtte denne udvikling. Vi forventer på den baggrund, at vi vil kunne øge indtjeningen for 2014 til en basisindtjening før nedskrivninger i niveauet 140-160 mio. kr.

Realiseret strategi – ny plan sat i søen

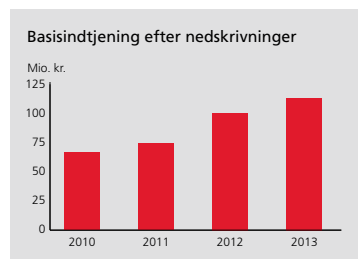
Plan 113 – punktum sat for 2009-2013 strategien
Plan 218 – ny strategi for 2014-2018

Målene for Plan 113 blev allerede realiseret i 2012, og udfordringen i 2013 var derfor dels at holde momen-

tum, dels at sætte en ny strategi i søen. For 5 år siden var Plan 113 meget ambitiøs. Men med klare handlingsplaner og regelmæssig opfølgning lykkedes det over al forventning. På siderne 4, 7 og 8 gør vi rede for den nye strategi Plan 218.

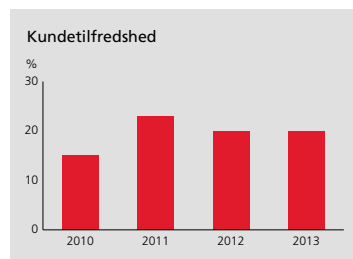
Plan 113, mål:
100 mio. kr. i basis-
indtjening efter
nedskrivning

Resultatet blev 113 mio. kr. i 2013.

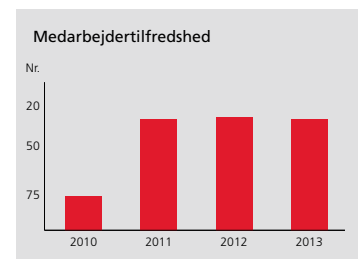
Plan 113, mål:
Større kundetilfredshed

Resultatet blev en tilfredsheds-score på 20 %, og ikke mindst at Lån & Spar i kundetilfredshed ligger på en 2. plads af alle danske banker.

Plan 113, mål:
Større medarbejder-
tilfredshed

Resultatet blev en placering som nr. 24 i undersøgelsen Great Place to Work®, med en tilfredsstillende fremgang på alle parametre.

Hoved- og nøgletal 2009-2013

Mio. kr.	2013	2012	2011	2010	2009
Resultat					
Netto rente- og gebyrindtægter	595,3	570,7	509,2	471,4	441,8
Kursreguleringer valuta	4,8	7,4	6,8	7,0	6,0
Andre driftsindtægter	5,3	5,6	5,7	6,3	3,7
Udgifter til personale og administration	444,6	430,4	402,8	378,2	351,8
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	18,0	16,5	14,7	14,3	17,5
Basisindtjening før nedskrivninger	142,8	136,8	104,2	92,2	82,2
Nedskrivninger på udlån m.v.	29,6	36,3	29,6	25,6	41,0
Basisindtjening	113,2	100,5	74,6	66,6	41,2
Øvrige kursreguleringer	1,3	13,0	0,1	5,0	10,6
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	2,2	1,9	1,3	2,3	0,3
Udgifter til nødlidende banker (netto)	19,7	12,2	17,5	12,0	6,9
Resultat før skat	97,0	103,2	58,5	61,9	45,2
Skat	25,3	25,1	14,9	16,3	12,6
Årets resultat	71,7	78,1	43,6	45,6	32,6
Balance					
Kassebeholdning og tilgodehavender i kreditinstitutter m.v.	2.466,1	1.655,3	890,5	1.157,7	1.091,3
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	8.249,1	7.876,1	7.282,5	6.666,8	6.473,5
Obligationer og aktier	1.480,2	1.176,7	1.374,7	1.513,7	1.789,7
Aktiver i alt	12.550,1	10.991,8	9.840,9	9.615,9	9.668,9
Indlån og anden gæld	11.051,4	9.473,8	8.043,1	7.898,2	8.031,5
Egenkapital	929,9	837,8	773,8	730,9	685,2
Nøgletal					
Solvensprocent	18,9	16,2	17,8	18,3	18,0
Kernekapitalprocent	16,3	15,5	15,3	15,6	15,1
Egenkapitalforrentning før skat p.a. (%)	11,0	12,8	7,8	8,7	6,5
Egenkapitalforrentning efter skat p.a. (%)	8,1	9,7	5,8	6,4	4,7
O/I-nøgle (omkostninger/indtjening)	76,4	76,6	80,0	81,0	81,8
Renterisiko (%)	1,9	1,3	2,0	2,8	3,6
Valutaposition (%)	7,1	5,5	7,9	7,2	7,5
Valutarisiko (%)	0,1	0,0	0,1	0,3	0,1
Udlån i forhold til indlån (%)	75,8	82,5	89,1	83,2	79,8
Udlån i forhold til egenkapital	8,9	9,4	9,4	9,1	9,4
Årets udlånsvækst (%)	4,7	8,2	9,2	3,0	2,5
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	160,0	130,8	106,1	168,6	196,1
Summen af store engagementer	17,4	50,9	34,2	78,3	82,8
Årets nedskrivningsprocent	0,3	0,4	0,3	0,2	0,5
Årets resultat pr. aktie (kr.)	27,3	30,4	17,2	18,3	13,0
Indre værdi pr. aktie (kr.)	344,4	327,0	300,6	292,0	275,9
Udbytte pr. aktie (kr.)	7,0	7,0	5,0	5,0	0,0
Børskurs	295,0	275,0	270,0	275,0	285,0
Børskurs/årets resultat pr. aktie	10,8	9,0	15,7	15,0	21,9
Børskurs/indre værdi pr. aktie	0,9	0,8	0,9	0,9	1,0
Gennemsnitlig antal ansatte	375,0	360,0	360,0	346,0	338,0

Sammenligningstal for 2009-2012 er tilpasset som følge af ændringer i anvendt regnskabspraksis. Ændringerne er beskrevet i note 1 til årsregnskabet.

Plan 218 – nye mål for vækst og tilfredshed

Lån & Spar har i årets løb arbejdet med planlægning af ny strategi: Plan 218 (fra 2014 til og med 2018) er blevet til i et konstruktivt samarbejde, hvor både ledelse og medarbejdere har været involveret.

Med den nye strategiplan vil vi løfte bankens indtjening og kundetilfredshed til nye højder. Vi har fastsat tre meget konkrete mål for vores succes.

Vi vil øge basisindtjeningen før nedskrivninger til 200 mio. kr., vi vil øge kundetilfredsheden målt på C7 scoren til 30 %, og sidst – men ikke mindst – vil vi fordoble antallet af kundemøder pr. rådgiver.

Vi synes, at det er tre meget ambitiøse mål, vi har sat os. Vi har fortsat et stort markedspotentiale, og med de rette offensive forretningsmæssige tiltag er vi overbeviste om, at vi vil få succes.

200 mio. kr. i basisindtjening før nedskrivning

Forudsætninger:
Maks. 0,5 % i nedskrivninger.
Kort rente på min. 2 %.

Kundetilfredshed på 30 % målt på C7 scoren

C7 scoren øges fra 20 % til 30 %. Beregnes som den andel af kunder, der vil anbefale Lån & Spar, fratrasket den andel, som ikke vil.

4 kundemøder pr. rådgiver pr. dag

Mere end 200.000 timer skal frem mod 2018 frigives ved hjælp af digitaliseringer og systemoptimeringer.

Markedssituationen

Krisen i eurolandene og de usikre forhold i verdensøkonomien fylder lidt mindre i dag end for et år siden. Udfordringerne med hensyn til gældsætning og høj arbejdsløshed er stadig aktuelle, men har ikke haft det store fokus i 2013. Der har i stedet været fokus på de positive historier som fx fremgangen i USAs økonomi, hvor Centralbanken har besluttet at stramme pengepolitikken.

Den fortsatte træghed på det økonomiske område påvirker stadig investeringsklimaet, privatforbruget, beskæftigelsen og boligpriserne. Også her er der imidlertid begyndende tegn på en stabilisering. Forbrugerne er ganske vist tilbageholdende, og har mange midler bundet i opsparing, men forbrugertiliden øges langsomt. Herhjemme har vi således set en stigning i prisen på ejerboliger – i første omgang primært lejligheder – i København og i andre større byer. Vi har oplevet et historisk lavt renteniveau, men vurderingen i markedet er nu, at den næste større ændring i renten vil være en stigning.

Sammenlignet med de store udsving i økonomierne og arbejdsløsheden i andre lande, har forholdene i Danmark været mere stabile. Forbrugernes tilbageholdenhed har lagt en dæmper på den økonomiske udvikling, men også her er der som nævnt tegn på en forsigtig optimisme. I realiteten har de fleste danskere – i lighed med 2012 – ikke oplevet den helt store forskel i privatøkonomien i det forgangne år.

Banksektoren har været nødt til at indstille sig på nye markedsforskel med en lavere efterspørgsel på finansiering af forbrug og investeringer. Omkostningerne er steget, og det samme er politikernes krav til, hvor meget kapital banker skal have til at stå imod med. Vi forventer derfor, at den hidtidige udvikling og konsolidering med færre banker vil fortsætte i de kommende år.

Fortsat tilgang af kunder

Vækststrategien i Lån & Spar fortsætter med at give

resultater, og vi står derfor betydeligt stærkere nu, end dengang krisen slog igennem. Vi oplever en fortsat stor tilgang af kunder. I 2013 blev det til ikke færre end 18.000 nye kunder, hvad der er mere end tilfredsstillende.

Den store tilgang af nye kunder skyldes påvirkninger fra kundernes familie, venner, bekendte og kolleger, der har fungeret som gode 'ambassadører' for Lån & Spar. Derudover sker der stadig en omfattende rekruttering gennem loyalitetsbanker, hvor potentielle helkunder lærer banken og dens produkter at kende, herunder tilbuddet om en 5 % lønkonto for kunder, der samler hele deres engagement i Lån & Spar.

Flere kundemøder pr. dag

For en bank, der prioriterer personlig rådgivning højt, er kundemøderne centrale for den fortsatte udvikling. Det har derfor i de forløbne år været et erklæret mål for Lån & Spar, at rådgiverne skulle gennemføre flere og bedre kundemøder. Dette arbejde har givet bonus, da hver rådgiver i dag gennemfører to kundemøder pr. dag i gennemsnit.

Samtidig er kundemøderne blevet bedre, forstået på den måde, at medarbejdernes kompetencer inden for blandt andet bolig, pension og investering målrettet er blevet styrket. Kompetenceudviklingen har forbedret rådgivningen, og hver medarbejder i Lån & Spar har en personlig uddannelses- og handlingsplan, der medvirker til at bevare dette fokus.

En yderligere årsag til, at stigningen i kundemøderne har været mulig, er den øgede digitalisering af arbejdsprocesserne og den højere grad af selvbetjening. Dette arbejde fortsætter, og der er derfor sat et mål om endnu flere kundemøder frem mod 2018 som et led i Plan 218.

'Din personlige bank'

'Din personlige bank' har for alvor slået rod, og er blevet en del af bankens dna. Vision og mission er blevet rodfæstet, og alle medarbejdere er blevet 100 % op-

mærksomme på, at det er kunderne, der er en forudsætning for bankens eksistens og fortsatte udvikling.

Det handler om at se bankens ageren og alle processer udefra og ind. Hvordan oplever kunderne Lån & Spar? Hvordan kommer vi hele vejen rundt om kundens økonomi med både seriøsitet, troværdighed og en høj grad af service? Dette blik for kundens behov kendetegner i dag banken, og gælder ikke kun for de kundevedtente medarbejdere, men også for medarbejdere 'bag linjerne'.

Plan 113 afløses af Plan 218

Strategiplanen vedrørende basisindtjening samt kunde- og medarbejdertilfredshed - Plan 113 - blev indfriet et år før tid. Fokus i 2013 har derfor været på at holde momentum og på at udvikle en ny strategiplan, der skal udstikke retningen for tiden frem til 2018. Der er opstillet 3 mål som skal nåes inden for de næste 5 år, og de er:

- 200 mio. kr. i basisindtjening før nedskrivninger
- Kundertilfredshed på 30 % målt på C7 scoren
- 4 kundemøder pr. rådgiver pr. dag.

Planen er blevet til i et samarbejde mellem ledelse og repræsentanter for medarbejderne, og indbefatter en række forretningsmæssige tiltag og løbende målinger på resultaterne.

Nyt rådgivningscenter i 2013

Rammerne for de mange kundemøder er naturligvis vores rådgivningscentre, hvor døren altid er åben for eksisterende og nye kunder. Placeringen af vores rådgivningscentre er altid omhyggeligt valgt, og er et resultat af mange forskellige faktorer som kundegrundlag, synlighed, størrelse på lejemålet og meget mere.

Det hele går op i en højere enhed på Peter Bangs Vej, hvor vi i februar 2013 kunne åbne vores rådgivningscenter nummer 19. Den første tid i det nye center er gået rigtig godt, med gode aktiviteter og en stor kundetilgang.

Bolig og pension

Ud over arbejdslønnen er det typisk boligfinansiering og pensionsordning, der fylder mest i privatbudgettet hos danskerne. Vi har derfor ikke alene styrket kompetencerne på de områder hos medarbejderne, men har også indgået samarbejder og alliancer, så vi kan møde kunden med et bredt produktsortiment inden for begge dele.

Samarbejdet med EDC blev lanceret sidste år, og er kommet godt fra start. Samarbejdet går ud på, at EDC henviser kunder til Lån & Spar og omvendt, og vi er ved at bygge et konstruktivt og tillidsfuldt forhold mellem parterne.

Vores bruttosalg gennem Totalkredit er - i lighed med tidligere år - stigende, og vi oplever, at mange vælger at omlægge lån, når de indgår et nyt helkunde-forhold. Løftet i boligkompetencerne hos bankens medarbejdere har været med til at skubbe udviklingen i den rigtige retning.

Endelig udvikler samarbejdet med Letpension sig også positivt. Rådgiverne i Lån & Spar er gode til at arbejde med området under kundemøderne, og de er klædt godt på til både rådgivning og salg.

Tre nye loyalitetsbanker

Som nævnt tidligere har Lån & Spars loyalitetsbanker spillet en stor rolle med hensyn til den store vækst i antallet af helkunder. Derfor har de strategiske alliancer fortsat bankens store bevågenhed, og fungerer som kanal til fortsat tilgang af nye kunder.

Det er lykkedes at indgå aftaler med tre organisationer i 2013 om at tilbyde deres medlemmer fordele gennem Lån & Spar. Det drejer sig om:

- Danske Bioanalytikere
- HT/Trafik & Jernbane
- Jordbrugsteknologer i Danmark

Plan 218 – forretningsmæssige tiltag

For at kunne opnå målene i Plan 218 har vi opstillet en række forretningsmæssige tiltag, så planens ambitioner kan indfries. På illustrationen viser vi hovedpunkterne, og uddyber her nogle af de vigtigste.

Et centralt tiltag er OPTIMA 2018, der er en videreudvikling af vores teknologiske platform. Vi er allerede rigtig langt med automatisering og digitalisering af processerne. Vi vil i den nye strategiperiode frigive 200.000 timer årligt, som i stedet skal bruges på at afholde kundemøder.

I forhold til medarbejderne vil vi arbejde endnu mere på den individuelle præstation, hvor bl.a. videndeling er essentiel. Når vi udvikler nye systemer, tager vi hensyn til den enkelte medarbejders mulighed for at opnå succes.

Vi arbejder med 'Best practice' og effektivisering, så rådgiverne kan frigøres til at afholde endnu flere møder med kunderne.

Tværororganisatoriske tiltag

Videreudvikling af kundekoncepter

Plan 218 – Vision og Mission

Lån & Spar holder fast i sin Vision og Mission.

Vi skal sørge for at sætte høje standarder, som gør os til et attraktivt valg for kunden. Vi skal være letforståelige, og vi vil ikke gå på kompromis med vores rådgivning. Vi vil have høj etik i vores rådgivning og rådgive i forhold til kundens ønsker og behov. Vi skal både give tryghed og være innovative, og i centrum af det hele skal vi fortsat være 'din personlige bank'.

Vi har fået succes med 'din personlige bank'. Vi ikke bare taler om, at bankmødet skal være personligt med kvalificeret rådgivning, vores rådgivere har været i stand til at give oplevelsen videre til kunden.

'Din personlige bank' er også slået igennem internt. Kunden er helt i centrum for både de medarbejdere, som arbejder i den direkte rådgivning, men også hos de medarbejdere, som arbejder 'bag linierne' i fx administration og it.

Vision:

Vi vil sætte høje standarder

- Det skal være lettere at være kunde hos os
- Vi skal opleves innovative og tidssvarende
- Vi skal være det trygge valg

Mission:

Vi vil være et attraktivt valg for kunden

- Priserne skal være bedre end de store bankers
- Vi vil have høj etik i vores rådgivning
- Oplevelsen skal være mere personlig

Erhverv og Gudme Raaschou

Erhvervsafdelingen i Lån & Spar har oplevet en fornuftig vækst siden etableringen, og afdelingen har blandt andet været synlig på erhvervs- og fagmesser rundt om i landet. Det har givet en god tilgang af nye kunder, ligesom afdelingen har åbnet for tilgang af helt nye kundegrupper som dyrlæger og apotekere for at bygge videre på de hidtidige resultater.

På investeringsområdet har Gudme Raaschou etableret et samarbejde med de enkelte rådgivningscentre, så de også på det punkt kan tilbyde kunderne kompetent rådgivning. Området er under fortsat udbygning, og hos Gudme Raaschou har man i 2013 blandt andet haft øget fokus på institutionelle investorer og salg af investeringsforeningsbeviser.

Nye rammebetingelser for bankdrift

Den økonomiske krise har tydeliggjort bankernes betydning for den finansielle stabilitet. Der har derfor de seneste år været arbejdet hårdt på at få tilpasset rammebetingelserne for bankdrift, så det sikres, at bankerne er bedre rustet til at imødekomme fremtidige kriser. Internationalt kom Basel-komiteen i 2010 med deres standard på området, kaldet Basel III.

På EU-plan blev det i juni 2013 besluttet at implementere Basel-standarden og samtidig gennemføre en harmonisering af reglerne inden for EU. Der er tale om et omfattende regelkompleks, som træder i kraft fra 2014.

I forhold til kapitalgrundlaget indføres over en år-række forskellige buffere, og samtidig øges kravene til kvaliteten af kapitalen, som fremover i overvejende grad skal bestå af egentlig kernekapital. Lån & Spar har en kapitalstruktur, som primært udgøres af egen-

kapital, og vi er derfor godt rustet til at imødekomme de nye regler.

Der indføres også to nye mål for likviditeten. Der indføres således et kortsigtet likviditetsmål, som skal sikre tilstrækkelig med likviditet i en 30-dages intensiv stressperiode. Herudover indføres der et langsigtet likviditetsmål, som skal sikre en hensigtsmæssig finansieringsstruktur.

Endelig gennemføres der nye regler for governance og organisering, som ikke får den store betydning for Lån & Spar.

Forventninger til fremtiden

Det tilbageholdende investeringsmiljø, de afventende forbrugere og det generelt lave aktivitetsniveau, der har præget de seneste år, vil også sætte sit præg på det kommende år. Den stabilisering, vi har oplevet på nogle områder, samt de første spæde tegn på optimisme vil næppe manifestere sig stærkere, end at det næste år også bliver udfordrende at drive bank.

Lån & Spar har på trods af det afventende marked formået at generere en stor tilgang af helkunder, og vi forventer også i 2014 en tilgang af såvel privat- som erhvervskunder. Den fortsatte digitalisering af processerne, opprioriteringen af kundemødet og vores strategiske samarbejdspartnere skal støtte denne udvikling.

Med en fortsat kundetilgang vil det være muligt at øge indtjeningen yderligere. For 2014 forventer ledelsen en basisindtjening før nedskrivninger i niveauet 140-160 mio. kr. Udover kundetilgangen forudsætter dette indtjeningsniveau, at kunderentemarginalen kan fastholdes på det nuværende niveau.

Lån & Spar Aktionæren

Lån & Spar aktien

Aktiekapitalen udgør 271,0 mio. kr. fordelt på 2.710.000 aktier à 100 kr. Alle aktier har samme rettigheder. Lån & Spar-aktien er børsnoteret på NASDAQ OMX Copenhagen.

Oversigten nedenfor viser udvalgte nøgletal for Lån & Spar aktien:

Nøgletal pr. aktie (kr.)	2013	2012
Årets resultat	27,3	30,4
Indre værdi	344,4	327,0
Udbytte	7,0	7,0
Børskurs/årets resultat	10,8	9,0
Børskurs/indre værdi	0,9	0,8

Kursudvikling

Kursudviklingen i Lån & Spar-aktien er vist i grafen nedenfor sammenlignet med udviklingen i OMXC20-indekset.

Lån & Spar-aktien startede året i kurs 275 og sluttede i kurs 295, hvilket svarer til en stigning på 7,3 %.

Udbytte

Bestyrelsen indstiller til generalforsamlingen, at der udbetales udbytte på 7 kr. pr. aktie for regnskabsåret 2013, hvilket svarer til 26,4 % af årets resultat.

Aktionærer

Langt størstedelen af aktierne i Lån & Spar er ejet af institutionelle investorer og faglige organisationer. De faglige organisationer har indgået aktionæroverenskomster, der betyder, at deres aktier normalt kun omsættes inden for denne kreds af aktionærer. Aktionærer, der har anmeldt at eje 5 % eller mere af aktiekapitalen, fremgår af tabellen nedenfor:

Pensionskasser tilknyttet PKA	10,83 %
LB Forsikring A/S	10,36 %
Politiforbundet, Det Særlige Fond	10,00 %
Danmarks Lærerforening	8,96 %

Lån & Spar ejer egne aktier svarende til en ejerandel på 0,4 % ved udgangen af 2013.

Generalforsamling

Den ordinære generalforsamling afholdes mandag den 17. marts 2014 kl. 16.30 på Radisson Blu Scandinavia Hotel, Amager Boulevard 70, 2300 København S.

Regnskabsberetning

Konklusion

Årets resultat udgør 71,7 mio. kr., og forrenter egenkapitalen efter skat med 8,1 %. Basisindtjening før nedskrivninger udgør 142,8 mio. kr., hvilket er 6,0 mio. kr. mere end for året før. På trods af et fald i rentemarginalen på 0,5 procentpoint er det lykkedes at øge indtjeningen, hvilket skyldes et meget højt aktivitetsniveau i året med en stor kundetilgang og vækst i forretningsomfanget. Nedskrivninger på udlån m.v. udgør 29,6 mio. kr., hvilket er et fald på 6,7 mio. kr. Basisindtjeningen efter nedskrivninger udgør således 113,2 mio. kr., hvilket er over den strategiske målsætning om en basisindtjening på 100 mio. kr. Ledelsen anser årets resultat og basisindtjeningen for tilfredsstillende.

Resultat og basisindtjening

Resultat før skat udgør 97,0 mio. kr. Årets resultat udgør 71,7 mio. kr. Basisindtjeningen før nedskrivninger udgør 142,8 mio. kr., og indfrier den udmeldte resultatforventning. Basisindtjeningen efter nedskrivninger udgør 113,2 mio. kr., hvilket er en stigning på 12,7 mio. kr. i forhold til 2012.

Basisindtjening

Netto renteindtægter udgør 409,5 mio. kr., hvilket er et fald på 1,7 mio. kr. sammenlignet med året før. Årsagen hertil er et fald i rentemarginalen på 0,5 procentpoint, som ikke fuldt ud opvejes af væksten i forretningsomfanget. Faldet i rentemarginalen skyldes

dels konkurrencen om kunderne, dels den meget lave forrentning af overskudslikviditeten.

Gebyrer og provisionsindtægter udgør 208,5 mio. kr., hvilket er 30,5 mio. kr. mere end for året før. Stigningen kan bl.a. henføres til den store vækst i antal kunder.

Afgivne gebyrer udgør 29,1 mio. kr., hvilket er 5,9 mio. kr. mere end for 2012. Samlet udgør netto rente- og gebyrindtægter 595,3 mio. kr., hvilket er en stigning på 24,6 mio. kr.

Udgifter til personale og administration udgør 444,6 mio. kr., hvilket er en stigning på 14,2 mio. kr. Stigningen skyldes primært flere medarbejdere og øgede it-udgifter.

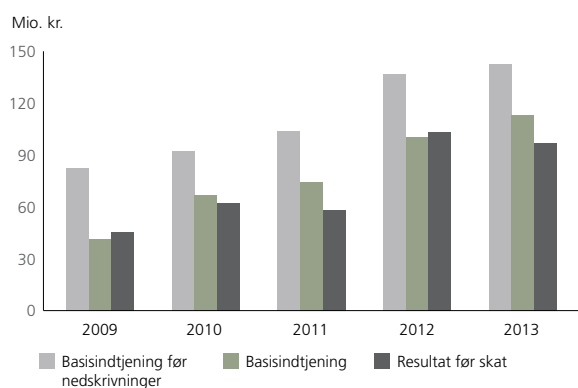
Når omkostningerne sættes i forhold til indtægterne, er der brugt 76 øre, for hver krone der er tjent.

Nedskrivninger på udlån m.v. udgør 29,6 mio. kr. Det er et fald på 6,7 mio. kr. Nedskrivningerne svarer til en nedskrivningsprocent på 0,3. Det meget lave nedskrivningsniveau under hele den økonomiske krise afspejler den gode bonitet i bankens udlån.

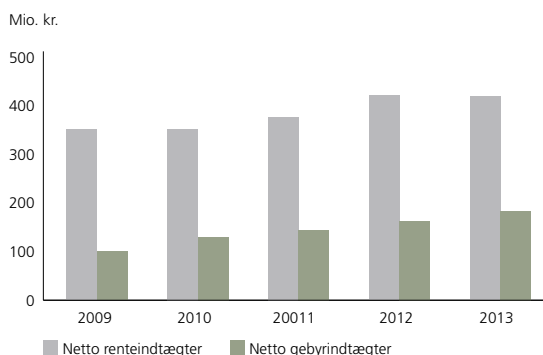
Øvrige kursreguleringer

Øvrige kursreguleringer udgør en indtægt på 1,3 mio. kr. Obligationer har givet et kurstab på 19,0 mio. kr.

Basisindtjening og resultat før skat

Netto rente- og gebyrindtægter

Regnskabsberetning

Modsat har aktier og afledte finansielle instrumenter givet kursgevinster på henholdsvis 9,8 og 10,5 mio. kr.

Resultat af kapitalandele

Resultat af kapitalandele i Invest Administration A/S udgør 2,2 mio. kr.

Udgifter til nødlidende banker

Udgifter til nødlidende banker udgør 19,7 mio. kr., og omfatter primært bidrag til Indskydergarantifonden. Udgiften er steget 7,5 mio. kr. som følge af vækst i indlånet.

Skat

Skat af årets resultat udgør 25,3 mio. kr. svarende til en effektiv skattesats på 26,1 %.

Udbytte

Årets resultat udgør 71,7 mio. kr. Bestyrelsen foreslår, at der udbetales udbytte på 7 kr. pr. aktie svarende til et samlet udbytte på 19,0 mio. kr.

Balance, risikoeksponering og kapitalforhold pr. 31. december 2013

Balancen udgør 12.550,1 mio. kr., hvilket er en stigning på 1.558,3 mio. kr. Udlånet er steget med 373,0 mio. kr., og udgør 8.249,1 mio. kr. Stigningen skyldes den

fortsat store tilgang af kunder, der sikrer vækst i et ellers faldende marked. De akkumulerede nedskrivninger udgør 128,7 mio. kr., hvilket er en stigning på 2,5 mio. kr. siden årsskiftet.

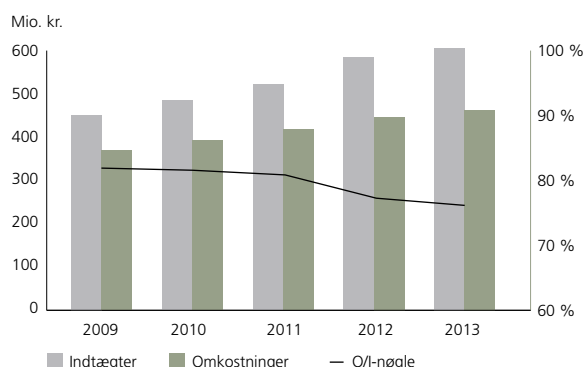
Den maksimale krediteksponering ekskl. handelsbeholdningen udgør 11.810,5 mio. kr. Heraf udgør garantier 1.156,5 mio. kr. Detaileksponering, der omfatter udlån og garantier til private, udgør langt hovedparten af krediteksponeringen, og er fortsat kendetegnet ved en meget høj kreditkvalitet.

Maksimal krediteksponering

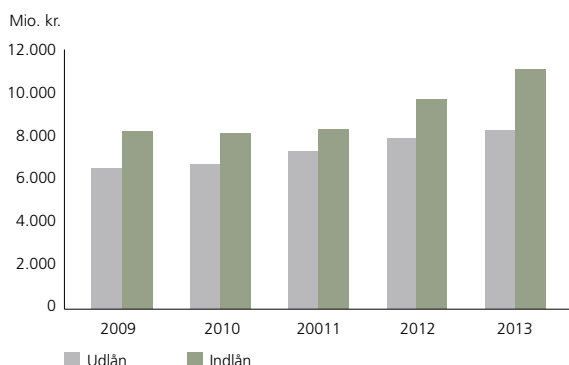
(Mio. kr.)	31.12.2013	31.12.2012
Detail	8.417,7	7.976,8
Erhverv	949,0	1.083,4
Institut	237,3	228,0
Stat	2.206,5	1.412,4
I alt	11.810,5	10.700,6

Af den samlede detaileksponering er 63,3 % placeret i risikoklasserne 7-10, hvor der er meget lille sandsynlighed for, at kunderne misligholder deres forpligtelser. Misligholdte eksponeringer udgør 67,4 mio. kr. ved udgangen af 2013, hvilket svarer til 0,8 % af detaileksponeringen.

Indtægter, omkostninger og O/I-nøgler

Udlån og indlån

Regnskabsberetning

En fordeling af detaileksponeringen efter kreditkvalitet er vist i grafen.

Erhvervseksponeringen vedrører primært organisationer og institutionelle investorer. Banken anvender Finanstilsynets bonitetskategorier til klassificering af eksponeringen efter kreditkvalitet. Fordelingen på de enkelte kategorier er vist i tabellen nedenfor.

Krediteksponeringen på erhverv

(Mio. kr.)	31.12.2013	31.12.2012
3 - udviklingsom god	40,3	102,7
2a - normal	672,8	881,4
2b - ingen væsentlige svaghedstegn	151,2	25,6
2c - væsentlige svaghedstegn	18,9	30,6
1 - OIV	65,8	43,1
Erhverv i alt	949,0	1.083,4

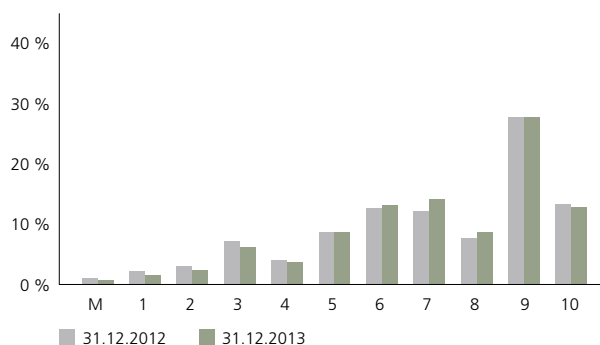
I kategorierne 3 og 2a er sandsynligheden for tab henholdsvis 'meget lav' og 'lav', og her er 75,1 % af eksponeringen placeret.

Eksponeringen på institut er fortsat af høj kreditkvalitet.

Statseksponeringen omfatter alene tilgodehavende hos Danmarks Nationalbank.

Krediteksponeringen på detail

Procent

Obligationsbeholdningen udgør 1.365,1 mio. kr. pr. 31. december 2013 mod 1.077,0 mio. kr. året før. Beholdningen består stort set udelukkende af almindelige danske realkreditobligationer, som er kendetegnet ved en lav kreditrisiko.

Sammensætningen af obligationsbeholdningen er vist i tabellen nedenfor.

Obligationer

(Mio. kr.)	31.12.2013	31.12.2012
Stat	30,8	0,6
Realkredit	1.333,7	1.049,9
Øvrige	0,6	26,5
Obligationer i alt	1.365,1	1.077,0

Markedsrisikoen omfatter primært renterisiko, aktierisiko og valutarisiko.

Renterisikoen ved en rentestigning på 1 procentpoint udgør 15,4 mio. kr., hvilket er en stigning på 5,9 mio. kr. i forhold til året før. Stigningen skyldes øget renterisiko på obligationsbeholdning.

Aktiebeholdningen udgør 115,1 mio. kr. Inklusiv ikke afregnede handler udgør beholdningen 106,0 mio. kr. Aktierisikoen kan udtrykkes som et fald i markedsværdien på 12 %, svarende til en middel negativ markedsudvikling, og vil betyde et kurstab på 12,7 mio. kr. Til sammenligning udgjorde aktierisikoen 12,2 mio. kr. ved udgangen af 2012.

Nettoeksponeringen i udenlandsk valuta udgør 58,5 mio. kr. mod 40,0 mio. kr. ved udgangen af 2012.

Domicilejendomme er opgjort til 136,5 mio. kr.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker udgør 34,5 mio. kr.

Indlånet udgør 11.051,4 mio. kr. Det er en stigning på 1.352,4 mio. kr. siden årsskiftet. Stigningen skyldes bl.a. den fortsat store kundetilgang.

Regnskabsberetning

Egenkapitalen udgør 929,9 mio. kr., hvilket er en stigning på 92,1 mio. kr. i 2013. Stigningen skyldes årets resultat, salg af egne aktier for netto 36,0 mio. kr. og udbetaling af udbytte for regnskabsåret 2012.

Det lovgivningsmæssige krav til likviditet udgør 1.474,6 mio. kr. pr. 31. december 2013. Likviditeten udgør 3.833,3 mio. kr. svarende til 160,0 % mere end lovkravet (overdækning). I forhold til 10 %-kravet udgør overdækningen 202,4 %.

Likviditetsmæssig overdækning

(Mio. kr.)	31.12.2013	31.12.2012
10 %-krav	1.267,7	1.137,4
15 %-krav	1.474,6	1.190,2
Likviditet	3.833,3	2.747,5
Overdækning	160,0 %	130,8 %

I 2013 er overdækningen steget 29,2 procentpoint. Overdækningen vurderes til at være ganske betryggende.

Solvensen udgør 18,9 %, og er steget 2,7 procentpoint sammenlignet med solvensen ved udgangen af 2012. I opgørelsen af kapitalen indgår ansvarlig lånekapital på 100 mio. kr. optaget i december 2013. Lånet har en løbetid på 10 år, men vil af banken kunne indfries efter 5 år.

Solvens

(Mio. kr.)	31.12.2013	31.12.2012
Kernekapital	818,2	733,10
Basiskapital	949,6	765,40
Risikovægtede poster	5.014,7	4.725,8
Kernekapitalprocent	16,3 %	15,5 %
Solvens	18,9 %	16,2 %
Solvensbehov	10,7 %	10,0 %
Nødvendig solvens	11,1 %	10,8 %

Solvensbehovet udgør 10,7 %. Den nødvendige solvens er opgjort til 11,1 %. Det giver en forskel op til solvensen på 7,8 procentpoint, og svarer til 391,1 mio.

kr. i kapital. Bankens kapitalforhold, herunder de nye krav til den lovpligtige kapital, er nærmere beskrevet i note 3 til årsregnskabet.

Tilsynsdiamanten

I Finanstilsynets tilsynsdiamant er der fastsat fem grænseværdier, som det enkelte pengeinstitut som udgangspunkt skal holde sig indenfor. Tabellen nedenfor viser grænseværdierne og tallene for Lån & Spar ved udgangen af 2013. Som det fremgår ligger banken komfortabelt inden for de fem grænseværdier.

Tilsynsdiamanten

	31.12.2013	Grænseværdi
Store engagementer	17,4 %	Mindre end 125 %
Udlånsvækst	4,7 %	Mindre end 20 %
Ejendomseksponering	0,9 %	Mindre end 25 %
Funding ratio	0,7	Mindre end 1
Likviditetsoverdækning	160,0 %	Større end 50 %

Regnskabsmæssige estimater og skøn

Opgørelse af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser er forbundet med estimater og skøn. De fremtidige resultater vil derfor blive påvirket i det omfang, at de faktiske forhold viser sig at afvige fra tidligere estimater og skøn. Estimater og skøn er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige. Principperne for udøvelse af regnskabsmæssige skøn, der er væsentlige for regnskabsaflæggelsen, er uændrede i forhold til tidligere år, og omfatter områderne:

- Nedskrivninger på udlån
- Fastsættelse af dagsværdien for unoterede aktier
- Fastsættelse af dagsværdien ved omvurdering af domicilejendomme
- Nedskrivningstest af goodwill
- Måling af ydelsesbaserede pensionsordninger

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

5 104382 877840

C
A
O
FR
TA
N
KRI
MÆ
FR
BRØD
COGN
GR

Risikostyring

Risikostyring i Lån & Spar bygger på vores målsætning om, at vi vil håndtere de risici, som aktiviteterne er forbundet med, ansvarligt og kompetent.

Risikoprofilen i Lån & Spar er kendetegnet ved konservatisme og lav risiko. Vi har gennem mange år primært været fokuseret på aktiviteter målrettet privatkunder. Vi har derfor ikke komplicerede produkter, hvor risici kan være høje eller komplicerede at kvantificere. Vi påtager os risici i henhold til den valgte forretningsmodel samt de strategiske målsætninger. Risikoprofilen afspejler sammenhængen mellem bankens vision, mission og forretningsmodel, og den står til enhver tid i hensigtsmæssigt forhold til kapitalgrundlaget.

Når vi låner penge ud, vil kundens vilje og evne til at betale lånet tilbage være kendt. Vi undersøger kundens økonomiske situation i dybden, og følger løbende op på, om kundens kreditværdighed ændrer sig. Lån & Spar har igennem mange år anvendt et egenudviklet ratingsystem til risikoklassificering af privatkunder, og det er derfor en integreret del af vores kreditstyringsproces.

Målet for banken er ligeledes at opbygge et ratingsystem til risikoklassificering af erhvervskunder, så det også bliver en integreret del af kreditstyringsprocessen. Indtil videre anvendes Finanstilsynets standardmetoder for denne del af porteføljen.

Bankens kreditpolitik og effektive procedurer for håndtering af engagementer med forhøjet tabsrisiko har sikret, at vi i 2013 ikke har fået flere tab, end hvad der er forventeligt i den samfundsøkonomiske situation, som vi befinder os i. I lighed med risici på kreditområdet har banken systemer og procedurer, som håndterer de operationelle, markedsmæssige og likviditetsmæssige risici, så vi løbende minimerer disse, da det ikke er bankens primære indtjeningsområder.

For yderligere detaljeret information omkring risici henvises til årsregnskabet note 2 og risikorapporten, som findes på hjemmesiden www.lsb.dk/risikorapport_2013

Corporate Social Responsibility

Lån & Spar ser samfundsansvar som tæt forbundet med det at drive en bank, hvor de grundlæggende principper er at sætte høje standarder og være det trygge valg. Vores CSR Strategi er funderet på, at banken vil være en samvittighedsfuld spiller i det samfund, vi er en del af. Vores samfundsansvar hænger tæt sammen med vores kerneforretning, fordi det er her, vi kan gøre den største forskel og yde et forretningsdrevet samfundsansvar til gavn for alle. Vores ambition er at kunne tilbyde bæredygtighed i løsninger og serviceydelser i interne processer og over for eksterne interessenter.

I 2013 har vi fokuseret vores kræfter på at forbedre kundetilfredsheden.

Kundernes oplevelser med banken ønsker vi konstant at forbedre. Vi har en vision om at sætte høje standarder, og på den baggrund er vi i dialog med vores kunder om deres oplevelser.

Vi foretager efter hvert møde en skriftlig evaluering af mødet, og en gang årligt gennemfører banken en kundetilfredshedsundersøgelse med henblik på at få viden fra kunderne om, hvor vi kan gøre det endnu bedre.

I kundeundersøgelsen for 2013 kan vi igen glæde os over, at kundetilfredsheden ligger inden for den strategiske målsætning, og at vi samtidig har opnået en 2. plads i den samlede måling. Der er udover de kvantitative målinger gennemført kvalitative enkeltinterviews og fokusgruppeinterviews med flere af vores målgrupper med henblik på at forbedre kundens oplevelse med banken.

Kunderne oplevede i 2013, at banken for alvor blev digitaliseret, og at banken nedbringer forbruget af papirdokumenter til et minimum. Ca. 80 % af alle dokumenter udformes og underskrives i dag digitalt og opbevares tillige digitalt. Det nedbringer påvirknin-

gerne af miljøet, idet dokumenter ikke længere skal produceres i papirform og fragtes med postvæsenet til og fra kunden. Denne proces bliver også evalueret af kunderne, så vi kan imødekomme de udfordringer, som denne proces måtte medføre.

Lån & Spar har eksplicit taget stilling til, hvordan man sikrer en ligelig fordeling af kønnene på de ledelsesmæssige poster i banken. Politikkerne er sammenfattet i bankens medarbejderhåndbog, hvoraf det fremgår, at: "Banken vil til enhver tid forsøge at opretholde en lige fordeling af mænd og kvinder, idet vi tror på, at samarbejdet fungerer bedst på denne måde. Bankens går ikke ind for kønskvotering til ledende stillinger."

Bankens målsætning er, at der er en ligelig fordeling på alle ledelsesniveauer, herunder bestyrelsen. Således er målet, at der er en 50-procentfordeling mellem kønnene på de ledende stillinger i 2020.

Den kønsmæssige fordeling af ledende medarbejdere i banken i 2013 var:

- 38 % kvinder.
- 62 % mænd.

Lån & Spar har ikke eksplicitte politikker for at respektere menneskerettighederne og heller ikke en politik for at reducere klimapåvirkningen af virksomhedens aktiviteter. Men i praksis (og i samspil med andre politikker) har banken aktiviteter, der:

1. Klarlægger og respekterer medarbejdernes menneske- og arbejdstagerrettigheder.
2. Løbende reducerer sin klimapåvirkning.

Dette samt alle øvrige aktiviteter og mål på CSR området er beskrevet i vores redegørelse for samfundsansvar, som kan findes på hjemmesiden www.lsb.dk/CSR_2013

God selskabsledelse

Corporate Governance handler om samspillet mellem aktionærerne og ledelsen, men er også af stor betydning for øvrige interessenter. Corporate Governance, eller på dansk 'God selskabsledelse', udspringer af de regler og holdninger, som fastlægger ledelsesstrukturen i Lån & Spar. Disse regler og holdninger følger af lovgivning, vedtægter, forretningsgange og den måde, hvorpå disse rammer anvendes. Komitéen for god Selskabsledelse arbejder for at fremme udviklingen i god selskabsledelse. NASDAQ OMX Copenhagen A/S har besluttet at implementere komitéens anbefalinger i deres regler for udstedere af aktier, som dermed omfatter Lån & Spar. Komitéen har senest i maj 2013 revideret sine anbefalinger. Bestyrelsen i Lån & Spar har som følge heraf opdateret redegørelse for efterlevelse af anbefalingerne, og har valgt at følge anbefalingerne med en enkelt undtagelse. I det følgende gennemgås ledelsesstrukturen i Lån & Spar, og afslutningsvist redegøres for den anbefaling om god selskabsledelse, som bestyrelsen har valgt ikke at følge.

Ledelsesstruktur

Generalforsamling

Generalforsamlingen er Lån & Spar's øverste myndighed. Den ordinære generalforsamling afholdes inden fire måneder efter udløbet af regnskabsåret. Ekstraordinær generalforsamling skal indkaldes efter beslutning fra bestyrelsen, de generalforsamlingsvalgte revisorer eller aktionærer, der ejer mindst 5 % af aktiekapitalen. Alle aktionærer har ret til at møde op, og har også ret til at få et emne behandlet på generalforsamlingen. Hver aktie giver ret til at afgive én stemme dog med den begrænsning, at ingen aktionær kan afgive flere stemmer, end hvad der svarer til 15 % af aktiekapitalen. Denne stemmeretsbegrænsning gælder ikke for Lån & Spar Fond. Afgørelser træffes ved simpelt flertal, med mindre andet følger af vedtægterne eller lovgivningen. En ændring af bankens ved-

tægter kræver således, at mindst 2/3 af de afgivne stemmer er for ændringsforslaget.

Repræsentantskab

Repræsentantskabet fører tilsyn med bestyrelsens og direktionens arbejde. Der afholdes minimum to repræsentantskabsmøder årligt. Repræsentantskabet bliver valgt på den årlige generalforsamling, og består af 45-60 medlemmer. Ofte indgår de forskellige aktionærgrupper valgforbund om de ønskede kandidater.

Bestyrelse

Bestyrelsen tegner den overordnede ledelse. Det er blandt andet bestyrelsens opgave at stå for de skriftlige retningslinjer for de væsentligste aktivitetsområder samt at definere arbejdsdelingen mellem bestyrelse og direktion. Bestyrelsen afholder møder seks gange om året samt efter behov. Bestyrelsen har nedsat et revisionsudvalg og et vederlagsudvalg, der udgøres af den samlede bestyrelse. Lars Wallberg er, som følge af hans særlige regnskabsmæssige kompetencer, valgt til formand for revisionsudvalget. Anders Bondo Christensen er formand for vederlagsudvalget. Bestyrelsen består af otte aktionærvalgte og fire medarbejdervalgte medlemmer. Af de nuværende aktionærvalgte bestyrelsesmedlemmer er seks medlemmer mænd og to kvinder. Anbefalingerne om god selskabsledelse skelner mellem henholdsvis uafhængige bestyrelsesmedlemmer og ikke-uafhængige bestyrelsesmedlemmer. Med undtagelse af medarbejdervalgte Helle Bagge Britze er alle medlemmer af bestyrelsen i Lån & Spar uafhængige. Bestyrelsen gennemfører en gang om året en selvevalueringsproces med henblik på at optimere sit arbejde og samarbejde med direktionen. Vederlaget til bestyrelsen udgør et fast årlig honorar, der reguleres med DA's årlige lønstigningstakst, og godkendes hvert år af generalforsamlingen. Det er repræsentantskabet, der vælger de aktionærvalgte bestyrelsesmedlemmer, og de indstiller typisk formænd for danske lønmodtagerorganisationer som medlemmer, da de har tæt føling med danske lønmodtagere. Alle otte aktionærvalgte medlemmer er på valg hvert år. Genvalg kan ikke fin-

Corporate Governance

de sted efter det fyldte 70. år. Valg af medarbejder-valgte medlemmer følger reglerne i dansk lovgivning. Disse regler giver medarbejderne ret til at vælge et antal medlemmer til bestyrelsen, der svarer til halvdelen af de aktionærvalgte medlemmer. De medarbejdervalgte medlemmer er på valg hver fjerde år. Der er senest afholdt valg i 2010, så næste ordinære valg skal afholdes i 2014.

Lokalråd

I alle rådgivningscentre uden for hovedstadsområdet har vi etableret et lokalråd. Medlemmerne støtter bankens udvikling, og hjælper med at udbrede kendskabet til banken i lokalområdet. Derudover skal de videreformidle opfattelsen af banken i lokalområdet til rådgivningscenterets leder. Hvert lokalråd består af 7-16 medlemmer fra organisationer i aktionærkredsen. Der afholdes lokalrådsmøder minimum fire gange om året. Medlemmerne vælges af bestyrelsen for et år ad gangen, og rådet udpeger selv en formand og en næstformand.

Direktion

Direktionen varetager den daglige ledelse, og har ansvaret for, at banken lever op til vedtægter, lovgivning og de forskrifter, bestyrelsen angiver. Direktionen deltager normalt i bestyrelses- og repræsentantskabsmøder, men har ingen stemmeret. Aflønningen af direktionen er baseret på en fast løn og pension. Det er bestyrelsen, der ansætter direktionen.

Anbefalinger om god selskabsledelse - anbefalinger der ikke følges

'3.4.6. Det anbefales, at bestyrelsen nedsætter et nomineringsudvalg ...'

Det er repræsentantskabet, der vælger de aktionærvalgte bestyrelsesmedlemmer, og vælger typisk formænd for danske lønmodtagerorganisationer som medlemmer, da de har tæt føling med danske lønmodtagere. Bestyrelsen har derfor ikke fundet det relevant at nedsætte et nomineringsudvalg.

På hjemmesiden www.lsb.dk/corporategovernance_2013, kan du læse mere om bankens implementering af anbefalingerne om god selskabsledelse.

Ledelse

Bestyrelsens formand:

Formand Anders Bondo Christensen, 54 år

Indvalgt i bestyrelsen den 25. marts 2003. Senest genvalgt 11. marts 2013. Formand for vederlagsudvalget.

Formand: Danmarks Lærerforening, Lærernes Centralorganisation, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Stats- og kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab (SKAF), FTF-K, Lærernes Pension, LPA Holding, FS Design, A/S Hotel Frederiksdal, Nordiske Lærerorganisationers Samråd (NLS).

Bestyrelsesmedlem: FTF, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Fonden for Entreprenørskab (tidl. Young Enterprise), Ulandssekretariatet.

Bestyrelsens 1. næstformand:

Tidligere formand Peter Ibsen, 63 år

Indvalgt i bestyrelsen den 30. marts 2005. Senest genvalgt 11. marts 2013.

Formand: Politiforbundet (fratrådt 1. juni 2013) Stats-tjenestemændenes Centralorganisation 10 (CO 10) (fratrådt 1. juni 2013).

Næstformand: Tjenestemændenes Låneforening.

Bestyrelsesmedlem: PFA Pension, Forbrugsforeningen af 1886, A/S Knudmosen.

Medlem: PFA's kunderåd.

Bestyrelsens 2. næstformand:

Formand Erik Jylling, 52 år

Indvalgt i bestyrelsen den 8. marts 2010. Senest genvalgt 11. marts 2013.

Formand: Akademikerne (fratrådt 30. juni 2013).

Næstformand: Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO) (fratrådt 30. juni 2013) Centralorganisationernes Fælles Udvalg (CFU) (fratrådt 30. juni 2013).

Bestyrelsesmedlem: Lønmodtagernes Dyrtidsfond (fratrådt 1. juni 2013), ATP.

Forbundsformand Jørn Rise Andersen, 57 år

Indvalgt i bestyrelsen den 18. marts 2009. Senest genvalgt 11. marts 2013.

Forbundsformand: Dansk Told og Skatteforbund.

Bestyrelsesformand: Tjenestemændenes Låneforening.

Formand: Dansk Told og Skatteforbunds Fælleslegat.

Bestyrelsesmedlem: Tjenestemændenes Forsikring, Agenturforeningen, Fonden af 1844.

Formand Grete Christensen, 56 år

Indvalgt i bestyrelsen den 8. marts 2010. Senest genvalgt 11. marts 2013.

Formand: Dansk Sygeplejeråd, Sundhedskartellet, Sygeplejerskernes Fritidsboliger A/S.

Næstformand: Forbrugsforeningen af 1886, Hotel Koldingfjord A/S, Pensionskassernes Administration A/S (PKA A/S), Pensionskassen for sygeplejersker.

Bestyrelsesmedlem: A/S Knudmosen. FTF, DIGNITY, Dansk Selskab for Patientsikkerhed.

Forbundsformand Henrik Horup, 50 år

Indvalgt i bestyrelsen den 11. marts 2013.

Forbundsformand: Dansk Jernbaneforbund.

Formand: MIN A-kasse

Forsikringsagenturforeningen Afd. 1.

Bestyrelsesmedlem: Europæisk Transportarbejder Forbund (ETF), Nordisk Transportarbejder Forbund (NTF) (sektionsformand), Tjenestemændenes Forsikring, Forsikringsagenturforeningen Afd. 17, Branchebestyrelsen Pension Danmark, Sampension (Kundegruppen for Statsansatte), Dan Ejendomsservice A/S, Dan Kantine Service A/S, Låneforeningen 1883, Tjenestemændenes Låneforening.

Repræsentantskabsmedlem: Tryghedsgruppen, Syddanmark.

Ledelse

Formand Bente Sorgenfrey, 57 år

Indvalgt i bestyrelsen den 24. marts 2004. Senest genvalgt 11. marts 2013.

Formand: FTF.

Næstformand: Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

Bestyrelsesmedlem: ATP, Professionshøjskolen Sjælland.

Repræsentantskabsmedlem: Nationalbanken.

Medlem: PFA's Kunderåd, Det Økonomiske Råd.

Finansdirektør Lars Wallberg, 54 år

Indvalgt i bestyrelsen den 19. marts 2012. Senest genvalgt 11. marts 2013. Formand for revisionsudvalget.

Næstformand: Den Professionelle Forening LD.

Bestyrelsesmedlem: Refshaleøen Holding A/S, Refshaleøens Ejendomsselskab A/S, Kildebjerg Ry A/S.

Finansdirektør: Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

Fuldmægtig Helle Britze, 48 år

Indvalgt i bestyrelsen den 1. december 2000. Senest genvalgt 8. marts 2010.

Medarbejdervalgt.

Finansiel rådgiver Klaus Jespersen, 41 år

Indvalgt i bestyrelsen den 8. marts 2010.

Medarbejdervalgt.

Repræsentantskabsmedlem: NEF-Fonden, Glentevejs Antennelaug.

Økonomimedarbejder Peter Sommer, 39 år

Indvalgt i bestyrelsen den 2. august 2007. Senest genvalgt 8. marts 2010.

Medarbejdervalgt.

Bankbetjent Palle Tipsmark, 53 år

Indvalgt i bestyrelsen den 27. marts 2006. Senest genvalgt 8. marts 2010.

Medarbejdervalgt.

Bestyrelsesmedlem: Lån & Spar Fond.

Administrerende direktør John Christiansen, 49 år
Tiltrådt den 1. februar 2007.

Bankuddannet.

Merkonom i Finansiering og Kreditvæsen.

Stats.aut. ejendomsmægler.

Næstformand: Skandinavisk Data Center A/S, Garanti Invest, Lokale Pengeinstitutter.

Bestyrelsesmedlem: Finanssektorens Uddannelsescenter, Finansrådet.

Repræsentantskabsmedlem: Det Private Beredskab.

Suppleant: Værdiansættelsesrådet i afviklings- og rekonstruktionsafdelingen under Garantifonden for Indskydere og Investorer.

Bankdirektør Jesper Schiøler, 46 år

Tiltrådt den 1. november 1990.

Udnævnt til bankdirektør den 1. oktober 2005.

Bankuddannet.

HD i Afsætning fra CBS.

Executive MBA fra Scandinavian International Management Institute (SIMI).

Bestyrelsesmedlem: Pensionskassen for Teknikum- og Diplomingeniører, e-nettet a/s, e-nettet Holding A/S.

Intern kontrol og risikostyring ved regnskabsaflæggelsen

Formålet med bankens interne kontrol og risikostyring i forbindelse med regnskabsaflæggelsen er at sikre, at kvartals-, halvårs- og årsrapport og den interne ledelsesrapportering giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, og aflægges i overensstemmelse med gældende lovgivning. Intern kontrol og risikostyring ved regnskabsaflæggelsen er blandt andet reguleret i lov om finansiel virksomhed § 71 og tilhørende vejledning udstedt af Finanstilsynet.

Den interne kontrol- og risikostyring ved regnskabsaflæggelsen i Lån & Spar er opdelt i følgende områder:

- Kontrolmiljø
- Risikovurdering
- Kontrolaktiviteter
- Information og kommunikation
- Overvågning af kontroller

Kontrolmiljøet omfatter de betingelser, som regnskabsudarbejdelse og intern kontrol er underlagt. Regnskabsaflæggelsen er ledelsesmæssigt højt prioriteret, hvilket blandt andet afspejler sig i bankens organisering med egne kompetencer inden for økonomi, regnskab, risikostyring og jura.

Risikovurdering er en løbende proces, hvor væsentlige eller risikofyldte forhold af betydning for regnskabsprocessen identificeres og vurderes. Ledelsens vurdering af hvilke regnskabsposter, der indeholder væsentlige estimater og skøn, er en del af denne proces, og er nærmere beskrevet i note 1 om anvendt regnskabspraksis. Risikovurderingen er også en løbende proces i de afdelinger, som er involveret i regnskabsaflæggelse, og sker blandt andet ved vurderinger af konsekvenserne af ny regnskabsregulering eller ved introduktion af nye bankprodukter.

Kontrolaktiviteterne tager udgangspunkt i risikovurderingen og en detaljeret planlægning forud for regnskabsaflæggelsen med en klar opgave- og ansvarsfordeling på medarbejderniveau. En central del af kontrolaktiviteterne er traditionelle afstemninger og analyser af de enkelte regnskabsposter og øvrige oplysninger. Til sikring af, at regnskaberne aflægges i overensstemmelse med gældende lovgivning, anvendes tjeklister.

Informationssystem og kommunikation omfatter blandt andet de it-systemer, der bruges ved regnskabsaflæggelsen, og som leveres af SDC. Lån & Spar har et tæt samarbejde med SDC, som er med til at sikre, at de systemer, der har betydning for regnskabsaflæggelse, understøtter bankens transaktioner. Samarbejdet sker via bestyrelsesarbejdet i SDC og via ledende medarbejders deltagelse i forretnings- og specialudvalg. Herudover deltager den interne revision i SDC's systemrevisionsudvalg, og indhenter årligt erklæring fra SDC's systemrevisor om it-anvendelsen. Andre vigtige systemer, som har betydning for regnskabsaflæggelsen, er bankens kreditscoresystemer og nedskrivningsmodeller, som banken selv udvikler og driver.

Overvågning af kontroller sker i hele regnskabsprocessen og på forskellige niveauer. I de afdelinger, der er involveret i regnskabsaflæggelsen, er det således en fast procedure, at væsentlige afstemninger og analyser gennemgås af en mere erfaren medarbejder. Ledelsens overvågning omfatter blandt andet gennemgang af regnskaber, budgetopfølgning, analyser og anden ledelsesinformation. Overvågningen af kontroller er desuden en væsentlig del af intern og ekstern revisions arbejde.

Regnskab, indhold

Selskab

Lån & Spar Bank A/S
Højbro Plads 9-11
DK-1200 København K
CVR-nr.: 13 53 85 30
Hjemsted: Københavns Kommune

Resultatopgørelse for 2013	26
Totalindkomstopgørelse for 2013	26
Balance pr. 31. december 2013	27
Pengestrømsopgørelse for 2013	28
Egenkapitalopgørelse for 2013	29

NOTER

Noter - Anvendt regnskabspraksis

1 Anvendt regnskabspraksis	31-36
----------------------------------	-------

Noter - Risikostyring

2 Risikostyring	37-48
-----------------------	-------

Noter - Kapitalstyring

3 Kapitalstyring og solvensopgørelse	49-50
--	-------

Noter - Resultatopgørelse

4 Renteindtægter	51
5 Renteudgifter	51
6 Udbytte af aktier m.v.	51
7 Gebyrer og provisionsindtægter	51
8 Afgivne gebyrer og provisionsudgifter ..	51
9 Kursreguleringer	51
10 Andre driftsindtægter	52
11 Udgifter til personale og administration ..	52
12 Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	52
13 Andre driftsudgifter	52
14 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	52
15 Skat	53
16 Årets resultat pr. aktie	53

Noter - Balance

17 Kassebeholdning og anfordringstilgode- havender hos centralbanker	54
18 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	54

Noter - Balance (fortsat)

19 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	54
20 Obligationer til dagspris	55
21 Aktier m.v.	55
22 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	55
23 Immaterielle aktiver	56
24 Domicilejendomme	57
25 Øvrige materielle aktiver	57
26 Andre aktiver	57
27 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	57
28 Indlån og anden gæld	57
29 Andre passiver	58
30 Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser	58
31 Hensættelser til udskudt skat	59
32 Hensættelser til tab på garantier	59
33 Andre hensatte forpligtelser	59
34 Efterstillede kapitalindskud	59
35 Aktiekapital	60
36 Opskrivningshenlæggelser	60
37 Andre reserver	60

Noter - Pengestrømsopgørelse

38 Andre poster uden likviditetseffekt	61
39 Ændring i driftskapital	61

Noter - Supplerende oplysninger

40 Basisindtjening	62
41 Revisionshonorar	63
42 Ledelsens aflønning m.v.	63-64
43 Aktiebaserede incitamentsordninger	65
44 Dagsværdi af finansielle instrumenter	66
45 Eventualforpligtelser	66
46 Andre forpligtende aftaler	67
47 Sikkerhedsstillelser	67
48 Fælles kontrollerede aktiviteter	67
49 Nærtstående parter	67
50 Selskabslovens § 55	68
51 Afledte finansielle instrumenter	68
52 Hoved- og nøgletal for 2009-2013	69

Resultatopgørelse for 2013

NOTE (1.000 KR.)	2013	2012
4 Renteindtægter	535.882	529.018
5 Renteudgifter	126.367	117.755
Netto renteindtægter	409.515	411.263
6 Udbytte af aktier m.v.	6.430	4.761
7 Gebyrer og provisionsindtægter	208.462	177.913
8 Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	29.102	23.217
Netto rente- og gebyrindtægter	595.305	570.720
9 Kursreguleringer	6.073	20.387
10 Andre driftsindtægter	5.302	5.564
11 Udgifter til personale og administration	444.555	430.414
12 Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	18.026	16.533
13 Andre driftsudgifter	19.717	12.188
14 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	29.559	36.301
22 Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	2.183	1.916
Resultat før skat	97.006	103.151
15 Skat	25.279	25.085
Årets resultat	71.727	78.066
16 Årets resultat pr. aktie (kr.)	27,3	30,4

Totalindkomstopgørelse for 2013

Årets resultat	71.727	78.066
Aktuarmæssige gevinster og tab	3.336	3.633
Tilbageført opskrivning af domicilejendomme	1.912	588
15 Skat af anden totalindkomst	-904	740
Anden totalindkomst efter skat	2.328	2.305
Årets totalindkomst	74.055	80.371

Balance pr. 31. december 2013

NOTE (1.000 KR.)		2013	2012
Aktiver			
17	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	2.273.979	1.469.070
18	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	192.081	186.190
19	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	8.249.081	7.876.091
20	Obligationer til dagsværdi	1.365.094	1.076.976
21	Aktier m.v.	115.145	99.744
22	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	8.951	6.768
23	Immaterielle aktiver	34.106	27.621
24	Grunde og bygninger, i alt	136.468	139.002
24	- Domicilejendomme	136.468	139.002
25	Øvrige materielle aktiver	19.893	20.443
	Aktuelle skatteaktiver	1.649	3.852
26	Andre aktiver	108.343	79.221
	Periodeafgrænsningsposter	45.280	6.826
	Aktiver i alt	12.550.070	10.991.804
Passiver			
27	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	34.544	27.728
28	Indlån og anden gæld	11.051.375	9.699.003
29	Andre passiver	425.277	412.591
	Periodeafgrænsningsposter	409	416
	Gæld i alt	11.511.605	10.139.738
30	Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser	0	4.320
31	Hensættelser til udskudt skat	4.163	3.183
32	Hensættelser til tab på garantier	3.632	5.513
33	Andre hensatte forpligtelser	800	1.300
	Hensatte forpligtelser i alt	8.595	14.316
34	Efterstillede kapitalindskud	100.000	0
35	Aktiekapital	271.000	271.000
36	Opskrivningshenlæggelser	45.028	45.173
37	Andre reserver	1.227	0
	- Lovpligtige reserver	1.227	0
	Overført resultat	593.645	502.607
	Foreslået udbytte	18.970	18.970
	Egenkapital i alt	929.870	837.750
	Passiver i alt	12.550.070	10.991.804

Pengestrømsopgørelse for 2013

NOTE (1.000 KR.)	2013	2012
Årets resultat før skat	97.006	103.151
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	18.026	16.533
38 Andre poster uden likviditets effekt	-4.145	-4.050
Betalte skatter	-21.192	-34.812
39 Ændring i driftskapital	625.970	782.676
Pengestrømme fra driftsaktivitet	715.665	863.498
Køb af kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	-4.200
Køb af immaterielle aktiver	-12.383	-2.318
Køb af materielle aktiver	-11.085	-6.517
Salg af immaterielle aktiver	410	0
Salg af materielle aktiver	128	716
Modtaget udbytte fra tilknyttede virksomheder	0	5.000
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	-22.930	-7.319
Optagelse af ansvarlig lånekapital	100.000	0
Indfrielse af ansvarlig lånekapital	0	-75.000
Køb af egne aktier	-6.172	-5.285
Salg af egne aktier	42.168	1.694
Udbetalt udbytte	-17.931	-12.854
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	118.065	-91.445
Likviditetsforskydning, netto	810.800	764.734
Likvider, primo	1.655.260	890.526
Likvider, ultimo	2.466.060	1.655.260
Likvider, ultimo		
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	2.273.979	1.469.070
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	192.081	186.190
I alt	2.466.060	1.655.260

Kreditfaciliteter:

Bankens ikke-udnyttede kreditfaciliteter udgør 103.877 t.kr. (2012: 20.088 t.kr.), heraf 103.877 t.kr. mod sikkerhed i værdipapirer (2012: 20.088 t.kr.).

Egenkapitalopgørelse for 2013

NOTE (1.000 KR.)

	Aktie- kapital	Opskrivnings- henlæggelser	Andre reserver	Overført resultat	Foreslået udbytte	Egenkapital i alt
2013						
Egenkapital, primo	271.000	45.173	0	502.607	18.970	837.750
Årets resultat	0	136	1.227	51.394	18.970	71.727
Aktuarmæssige gevinster og tab	0	0	0	3.336	0	3.336
Tilbageført opskrivning af domicilejendomme	0	-1.912	0	0	0	-1.912
Skat af anden totalindkomst	0	1.631	0	-727	0	904
Anden totalindkomst i alt	0	-281	0	2.609	0	2.328
Totalindkomst i alt for året	0	-145	1.227	54.003	18.970	74.055
Køb af egne aktier	0	0	0	-6.172	0	-6.172
Salg af egne aktier	0	0	0	42.168	0	42.168
Udbetalt udbytte	0	0	0	0	-17.931	-17.931
Udbytte af egne aktier	0	0	0	1.039	-1.039	0
Transaktioner med ejere i alt	0	0	0	37.035	-18.970	18.065
Egenkapital, ultimo	271.000	45.028	1.227	593.645	18.970	929.870
2012						
Egenkapital, primo	271.000	45.331	2.128	441.815	13.550	773.824
Årets resultat	0	262	78	58.756	18.970	78.066
Opløsning af reserver ved udbytte	0	0	-2.206	2.206	0	0
Aktuarmæssige gevinster og tab	0	0	0	3.633	0	3.633
Tilbageført opskrivning af domicilejendomme	0	-588	0	0	0	-588
Skat af anden totalindkomst	0	168	0	-908	0	-740
Anden totalindkomst i alt	0	-420	-2.206	4.931	0	2.305
Totalindkomst i alt for året	0	-158	-2.128	63.687	18.970	80.371
Køb af egne aktier	0	0	0	-5.285	0	-5.285
Salg af egne aktier	0	0	0	1.694	0	1.694
Udbetalt udbytte	0	0	0	0	-12.854	-12.854
Udbytte af egne aktier	0	0	0	696	-696	0
Transaktioner med ejere i alt	0	0	0	-2.895	-13.550	-16.445
Egenkapital, ultimo	271.000	45.173	0	502.607	18.970	837.750

Noter – Anvendt regnskabspraksis

NOTE

1 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten er aflagt efter reglerne i Lov om finansiell virksomhed og Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. (Regnskabsbekendtgørelsen). Bestemmelserne i Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelse er udformet, så bestemmelserne om indregning og måling som udgangspunkt ikke er i modstrid med gældende IAS/IFRS. Herudover aflægges årsrapporten i overensstemmelse med yderligere danske oplysningskrav til årsrapporter for børsnoterede finansielle selskaber.

Ændring i anvendt regnskabspraksis

Den anvendte regnskabspraksis vedrørende indregningen af ydelsesbaserede pensionsordninger er ændret. Med virkning fra regnskabsåret 2013 indregnes aktuarmæssige gevinster og tab i anden totalindkomst. Tidligere blev aktuarmæssige gevinster og tab indregnet i resultatopgørelsen under udgifter til personale og administration. Ændringen

er foretaget som følge af ændringer i regnskabsbekendtgørelsen. Ændringen i indregningen af aktuarmæssige gevinster og tab påvirker årets resultat med -2.601 t.kr. og anden totalindkomst med +2.601 t.kr. Pensionsforpligtelsen og egenkapitalen påvirkes ikke.

Den udgående clearing har tidligere været præsenteret som en del af posten Gæld til kreditinstitutter og centralbanker. Fra og med regnskabsåret 2013 præsenteres den udgående clearing som en del af posten Andre passiver. Ændringen skyldes, at dette bedre afspejler det forhold, at det er kunder i andre pengeinstitutter, som har et krav på betaling. Sammenligningstal er tilpasset ændringen i anvendt regnskabspraksis.

Den anvendte regnskabspraksis er i øvrigt uændret i forhold til årsrapporten 2012.

(1.000 kr.)	Ændring 2013	Ændring 2012
<i>Resultatopgørelsen:</i>		
Udgifter til personale og administration	+3.335	+3.633
Resultat før skat	-3.335	-3.633
Skat	+734	+908
Årets resultat	-2.601	-2.725
<i>Totalindkomstopgørelsen:</i>		
Aktuarmæssige gevinster og tab	+3.335	+3.633
Skat af anden totalindkomst	-734	-908
Anden totalindkomst efter skat	+2.601	+2.725
Årets totalindkomst	0	0

(1.000 kr.)	31. december 2013	31. december 2012
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	-239.669	-225.199
Andre passiver	+239.669	+225.199
Passiver i alt	0	0

Noter – Anvendt regnskabspraksis

NOTE

1 Anvendt regnskabspraksis fortsat

Koncernforhold

Investeringsforvaltningsselskabet Invest Administration A/S er et 100 % ejet datterselskab af Lån & Spar. I forhold til Lån & Spars regnskab anses Invest Administration for at være uvæsentlig, og holdes derfor ude af konsolideringen. Da Lån & Spar ikke har andre datterselskaber, er der ikke udarbejdet koncernregnskab.

Generelt

Indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde banken, at aktivernes værdi kan måles pålideligt, samt at aktiverne er under bankens kontrol. Forpligtelser indregnes i balancen, når banken som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå banken, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt. Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen. I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Segmentoplysninger

Lån & Spar har ikke fordelt netto- og gebyrindtægter og kursreguleringer på aktivitetsområder og geografiske markeder. Det er vurderet, at der ikke er væsentlige afvigelser mellem bankens aktiviteter og geografiske områder, og der afgives derfor ikke segmentoplysninger.

Omregning af fremmed valuta

Årsregnskabet præsenteres i danske kroner, som er bankens funktionelle valuta. Transaktioner i anden valuta end danske kroner omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens kurs. Valutakursreguleringer, der opstår ved afregning eller ved omregning til balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen under kursreguleringer. Ikke-monetære aktiver og forpligtelser i fremmed valuta, der ikke omvurderes til dagsværdi, omregnes på transaktionstidspunktet til transaktionsdagens kurs.

Virksomhedssammenslutninger

Ved overtagelse af en anden virksomhed eller en aktivitet indregnes de overtagne aktiver (herunder identificerbare immaterielle aktiver som for eksempel kunderelationer), forpligtelser og eventualforpligtelser fra overtagelsestidspunktet i henhold til overtagelsesmetoden. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger. Kostprisen

for en virksomhed består af dagsværdien af det erlagte vederlag. Hvis vederlagets endelige fastsættelse er betinget af en eller flere fremtidige begivenheder, indregnes disse til dagsværdien heraf på overtagelsestidspunktet. Omkostninger, der direkte kan henføres til virksomhedsovertagelsen, indregnes i resultatopgørelsen ved afholdelsen.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for virksomheden og dagsværdien af overtagne identificerede aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser indregnes under immaterielle aktiver. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill) mellem kostprisen for virksomheden og dagsværdien af overtagne identificerede aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser indregnes i resultatopgørelsen på overtagelsestidspunktet. Goodwill fra erhvervede virksomheder reguleres inden for maksimum 12 måneder efter overtagelsen, såfremt der efter erhvervelsen fremkommer yderligere oplysninger om dagsværdien på overtagelsestidspunktet af de overtagne aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser. Dog indregnes goodwill ikke til et beløb, der overstiger forventede fremtidige indtægter fra den overtagne virksomhed.

Regnskabsmæssige estimater og skøn

Opgørelse af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser er forbundet med estimater og skøn. De fremtidige resultater vil derfor blive påvirket, i det omfang de faktiske forhold viser sig at afvige fra tidligere estimater og skøn. Estimater og skøn er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige. Principperne for udøvelse af regnskabsmæssige skøn, der er væsentlige for regnskabsaflæggelsen, er uændrede i forhold til tidligere år, og omfatter følgende områder:

Nedskrivninger på udlån

Nedskrivning på udlån foretages, hvis der er objektiv indikation for, at udlånet er værdiforringet. Denne vurdering foretages individuelt og gruppevist. Vurderingen af om der skal foretages nedskrivning samt størrelsen af denne, er forbundet med en del usikkerhed, idet der foretages en række skøn. For individuelt vurderede udlån er det særligt fastlæggelsen af det mest sandsynlige forløb af fremtidige betalinger, der er forbundet med usikkerhed, idet der skønnes over debitors fremtidige betalingsevne og vilje samt værdien ved og tidshorisonten for realisation af sikkerheder.

Ved gruppevis vurdering foretages nedskrivning, såfremt risikopræmien på udlånet er højere end på tidspunktet for udlånets oprettelse. Risikopræmien dækker over sandsynligheden for, at debitor ikke vil være i stand til at overholde sine forpligtelser over for banken, samt hvor stort et tab, det i givet fald vil medføre for banken. Der er en del usikkerhed forbundet med estimeringen af risikopræmien på udlånet, idet denne bygger på historiske tabserfaringer samt misligholdelsesfrekvenser. For oplysninger om nedskrivninger på udlån henvises til note 2, Risikostyring.

Noter – Anvendt regnskabspraksis

NOTE

1 Anvendt regnskabspraksis fortsat

Fastsættelse af dagsværdien for noterede aktier

Fastsættelse af dagsværdien for noterede aktier er baseret på værdiansættelsesmetoder, som ikke bygger på observerbare markedsdata, og dagsværdien er som følge heraf forbundet med usikkerhed. For oplysninger om dagsværdireguleringer af noterede aktier henvises til note 44, Dagsværdi af finansielle instrumenter.

Fastsættelse af dagsværdien ved omvurdering af domicilejendomme

Dagsværdien for domicilejendomme opgøres med assistance fra eksterne eksperter på grundlag af afkastmetoden; en metode der bygger på skøn over den forventede nettolejeindtægt, depositum og forrentningsprocent for den enkelte domicilejendom. Oplysninger om forudsætninger ved omvurdering af domicilejendomme fremgår af note 24, Domicilejendomme.

Nedskrivningstest af goodwill

Værdien af goodwill er baseret på et skøn over det fremtidige frie cash flow fra den pengestrømsfrembringende enhed, som goodwill er allokeret til. Oplysninger om forudsætninger ved nedskrivningstest af goodwill fremgår af note 23, Immaterielle aktiver.

Måling af ydelsesbaserede pensionsordninger

Ydelsesbaserede pensionsordninger er opgjort med assistance fra eksterne aktuarer baseret på ledelsens skøn over blandt andet forventet afkast af pensionsordningernes aktiver samt løn- og pensionsreguleringssats, og er forbundet med usikkerhed. Oplysninger om forudsætninger ved måling af ydelsesbaserede pensionsordninger fremgår af note 30, Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser.

Resultatopgørelse

Renter, udbytte af kapitalandele, gebyrer og provisioner og kursreguleringer

Renteindtægter og renteudgifter omfatter rentebetalinger samt gebyrer og provisioner m.v. i forbindelse med aftaler om lån. Renteindtægter og renteudgifter periodiseres over lånets løbetid. Renteindtægter på udlån, som er fuldt eller delvist nedskrevet, indtægtsføres alene med et beløb svarende til den effektive rente af det nedskrevne udlån.

Udbytter fra investeringer indregnes, når der er erhvervet endelig ret til udbyttet. Dette vil typisk sige på tidspunktet for generalforsamlingens godkendelse af udlodningen fra det pågældende selskab. Dette gælder dog ikke for kapitalandele i tilknyttede virksomheder, som måles efter indre værdis metode, idet der henvises til praksisbeskrivelsen for disse kapitalandele.

Afkast af bankens handelsbeholdning indregnes under henholdsvis renter, udbytte af kapitalandele og kursreguleringer.

Gebyrer og provisioner for løbende ydelser periodiseres over løbetiden. Provisioner for løbende ydelser vedrørende formidling af realkreditlån for Totalcredit indregnes efter modregningsmodellen. Modregningsmodellen giver Totalcredit adgang til at modregne konstaterede tab i realkreditlånets løbetid i de fremtidige løbende provisionsindtægter. Modregning indregnes på tidspunktet for den tabsgivende begivenhed, og årets eventuelle overskydende tab modregnes i fremtidige provisionsindtægter. Øvrige gebyrer og provisioner indregnes, når serviceydelsen er udført.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til bankens hovedaktivitet, herunder indtægter fra udlejning af medarbejdere og udlejning af lokaler.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn og gager, pensioner, lønsumsafgift samt andre sociale udgifter til bankens personale. Udgifter til administration omfatter udgifter til it, markedsføring, kontorholdsomkostninger og øvrige udgifter forbundet med drift af banken.

Andre driftsudgifter

Andre driftsudgifter omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til bankens hovedaktivitet, herunder udgifter til Garantifonden for indskydere og investorer (Indskydergarantifonden).

Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder

Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte virksomheders resultat efter skat.

Skat

Lån & Spar er administrationsselskab i en international sambeskatning med tilknyttede virksomheder og faste driftssteder. Den aktuelle selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster med refusion vedrørende skattemæssige underskud. Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, anden totalindkomst med den del, der kan henføres til posterings, som er ført på anden totalindkomst, fx skat på opskrivning af domicilejendomme og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til posterings, som er ført direkte på egenkapitalen.

Balance

Generelt for finansielle aktiver og forpligtelser

Finansielle aktiver og forpligtelser indregnes på afregningstidspunktet. Indtil afregningstidspunktet indregnes ændringen i værdien af finansielle aktiver og forpligtelser.

Noter – Anvendt regnskabspraksis

NOTE

1 Anvendt regnskabspraksis fortsat

Ved første indregning måles finansielle aktiver og finansielle forpligtelser til dagsværdi med fradrag af transaktionsomkostninger.

Ophør af indregning sker på afregningstidspunktet, når retten til at modtage / afgive pengestrømme fra det finansielle aktiv eller passiv er udløbet, eller hvis det er overdraget og banken i al sin væsentlighed har overført alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker / Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindsud i centralbanker, og måles ved første indregning til dagsværdi med tillæg af transaktionsomkostninger og fradrag af modtagne gebyrer og stiftelsesprovisioner. Efterfølgende måles tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker til amortiseret kostpris.

Udlån

Ved første indregning måles udlån til dagsværdi med fradrag for lånegebyrer og provisioner. Efterfølgende måles udlån til amortiseret kostpris. Er der på balancedagen indtruffet objektiv indikation for, at udlån er værdiforringede, nedskrives udlånet svarende til forskellen mellem udlånets regnskabsmæssige værdi og nutidsværdien af forventede fremtidige betalinger fra udlånet inkl. realisationsværdien af eventuelle sikkerheder.

Individuelle nedskrivninger

For betydelige udlån foretages en individuel vurdering baseret på følgende kriterier:

- Kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder.
- Kunden har ikke overholdt afviklingsaftaler.
- Kundens lånevilkår er lempet som følge af økonomiske vanskeligheder.
- Sandsynligheden for at kunden går konkurs eller bliver underlagt anden form for økonomisk rekonstruktion.

Ved den individuelle vurdering er forventede fremtidige betalinger fra udlånet baseret på det mest sandsynlige forløb af betalingerne.

Hensættelse til tab på garantier og uudnyttede kreditter

Der indregnes en hensættelse til tab på garantier og uudnyttede kreditter, når der er objektiv indikation på, at kunden ikke er i stand til at dække de forpligtelser, som garantien er stillet overfor, og det dermed er sandsynligt, at banken må afgive økonomiske fordele for at indfri forpligtelsen. Hensættelsen til tab på garantier måles dog ikke lavere end den provision, som er modtaget fra garantien periodiseret over garantiperioden. Ved måling af den hensatte forpligtelse foretages en tilbagediskontering af de omkostninger, som anses for nødvendige til at afvikle forpligtelsen. Diskon-

teringsfaktoren afspejler markedets generelle renteniveau med tillæg af de konkrete risici, som skønnes at være på forpligtelsen.

Gruppevis nedskrivninger

For øvrige udlån samt individuelt vurderede udlån, hvorpå der ikke nedskrives, foretages vurderingen gruppevis baseret på en risikoklassificering efter bankens ratingsystem.

Ved den gruppevis vurdering anses objektiv indikation for værdiforringelse for indtruffet, når et af følgende kriterier er opfyldt:

- Ved et forværret betalingsmønster der medfører, at udlånet flytter sig til en dårligere risikoklasse.
- Gruppen som helhed udgør en større risiko end oprindeligt antaget, og risikopræmien for gruppen derfor skal være højere.

Gruppevis nedskrivninger beregnes som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi af udlånene i de enkelte grupper og nutidsværdien af forventede fremtidige betalinger.

Nedskrivningerne opgøres på grundlag af bruttovandringer mellem risikoklasserne. Nedskrivningerne føres samlet på en korrektivkonto, som modregnes i udlånet. Nedskrivninger tilbageføres, hvis efterfølgende begivenheder viser, at værdiforringelsen ikke længere er gældende. Udlån afskrives, når tabet er endeligt konstateret. Nedskrivninger af udlån, tilbageførte nedskrivninger og afskrivning af udlån indgår i resultatopgørelsen under nedskrivninger på udlån m.v.

Obligationer og aktier

Ved første indregning måles obligationer og aktier i handelsbeholdningen til dagsværdi, som er kostprisen fratrasket transaktionsomkostninger. Obligationer og aktier i handelsbeholdningen måles efterfølgende til dagsværdi. Aktier, som ikke indgår i handelsbeholdningen, måles ligeledes til dagsværdi. Dagsværdien for børsnoterede obligationer og aktier, der handles på aktive markeder, fastsættes ud fra lukkekursen på balancedagen. Dagsværdien for unoterede aktier opgøres ved anvendelse af almindeligt accepterede værdiansættelsesmodeller.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode. Andele af virksomhedernes resultat efter skat indregnes i resultatopgørelsen under resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder. Andele af tilknyttede virksomheders egenkapitalbevægelser indregnes direkte på egenkapitalen.

Fælles kontrollerede aktiviteter

Fælles kontrollerede aktiviteter omfatter bankens deltagelse i aktiviteter, hvor indflydelse ved kontrakt er delt med andre. De aktiver, som banken kontrollerer, og de forpligtelser, som

Noter – Anvendt regnskabspraksis

NOTE

1 Anvendt regnskabspraksis fortsat

banken påtager sig, indregnes i balancen under de regnskabsposter, som det enkelte aktiv eller den enkelte forpligtelse tilhører. I resultatopgørelsen indregnes de omkostninger, som banken afholder til fælles kontrollerede aktiviteter, og bankens andel af indtægter fra fælles kontrollerede aktiviteter.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter omfatter terminsforretninger samt rente- og valutaswaps, som ved første indregning måles til dagsværdi, som er kostprisen fratrasket transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles afledte finansielle instrumenter til dagsværdi. Ændringen i dagsværdien indregnes i resultatopgørelsen under kursreguleringer. Instrumenter med positiv dagsværdi indregnes under andre aktiver, mens instrumenter med negativ dagsværdi indregnes under andre passiver.

Immaterielle aktiver

Immaterielle aktiver omfatter goodwill, kunderelationer, afståelsesrettigheder og egenudviklet software. Immaterielle aktiver måles ved første indregning til kostpris, som er omkostninger, der direkte kan henføres til de immaterielle aktiver. Efterfølgende måles immaterielle aktiver som udgangspunkt til kostprisen med fradrag af afskrivninger over aktivets økonomiske levetid. Såfremt genindvindingsværdien af de immaterielle aktiver er mindre end den regnskabsmæssige værdi, nedskrives aktivet over resultatopgørelsen. Den skønnede økonomiske levetid for de enkelte immaterielle aktiver er anført nedenfor.

Goodwill

Goodwill fremkommer ved virksomhedsovertagelser, og består af forskelsværdien mellem kostprisen og dagsværdien af overtagne nettoaktiver på overtagelsestidspunktet. Goodwill testes for værdiforringelse, såfremt der er objektive indikationer på værdiforringelsen, dog mindst én gang årligt, og nedskrives til genindvindingsværdien over resultatopgørelsen, såfremt den regnskabsmæssige værdi af den pengestrømsfrembringende enheds nettoaktiver overstiger genindvindingsværdien. Der afskrives ikke på goodwill.

Kunderelationer

Kunderelationer erhvervet ved virksomhedsovertagelse afskrives lineært over den forventede økonomiske brugstid, der ikke overstiger 10 år. Den økonomiske brugstid afhænger af kundeloyaliteten og revurderes årligt.

Afståelsesrettigheder

Afståelsesrettigheder afskrives lineært over den forventede brugstid, der sædvanligvis udgør 5 år.

Egenudviklet software

Egenudviklet software indregnes på baggrund af afholdte udviklingsomkostninger og afskrives lineært over den forventede brugstid, der sædvanligvis udgør 3-6 år.

Grunde og bygninger

Domicilejendomme

Domicilejendomme er ejendomme, hvorfra der drives bankvirksomhed, eller som på anden måde indgår i den primære drift. Domicilejendomme måles ved første indregning til kostpris inklusive handelsomkostninger. Domicilejendomme måles efterfølgende til omvurderet værdi, som er dagsværdien på omvurderingstidspunktet med fradrag af efterfølgende afskrivninger og tab ved værdiforringelse. Afskrivninger foretages lineært over den forventede brugstid, der sædvanligvis udgør 50 år. Afskrivningsgrundlaget er omvurderet værdi med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der afskrives ikke på grunde. Fald i den omvurderede værdi indregnes i resultatopgørelsen, med mindre faldet modsvarer en værdistigning, der tidligere er indregnet direkte på egenkapitalen. Stigninger indregnes i bankens totalindkomst, og bindes i egenkapitalen under opskrivningshenlæggelser. Opskrivninger, der modsvarer en tidligere foretagen nedskrivning på samme ejendom, indregnes i resultatopgørelsen.

Øvrige materielle aktiver

Ved første indregning måles øvrige materielle aktiver til kostpris inklusive omkostninger direkte tilknyttet til anskaffelsen samt eventuelle omkostninger til klargøring af aktivet, indtil det tidspunkt hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. Efterfølgende måles øvrige materielle aktiver til kostpris med fradrag af afskrivninger over den økonomiske levetid, der sædvanligvis udgør 3-10 år.

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter øvrige aktiver, der ikke indplaceres under de øvrige aktivposter. Andre aktiver omfatter positiv markedsværdi af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, som ved første indregning og efterfølgende måles til dagsværdi. Andre aktiver omfatter også tilgodehavende renter og andre aktiver, som forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning. Disse poster måles ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker indregnes til dagsværdi svarende til modtaget vederlag med fradrag af afholdte direkte henførbare transaktionsomkostninger. Efterfølgende måling sker til amortiseret kostpris.

Indlån

Indlån omfatter gæld til private og virksomheder, som ikke er kreditinstitutter, fx almindelige indlån, tidsindskud og særlige indlånsformer. Indlån indregnes til dagsværdi. Efterfølgende måling sker til amortiseret kostpris.

Noter – Anvendt regnskabspraksis

NOTE

1 Anvendt regnskabspraksis fortsat

Skat

Aktuelle skatteaktiver og aktuelle skatteforpligtelser indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt acontoskat.

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Udskudt skat opgøres på grundlag af gældende skattelovgivning og -satser, og afspejler den måde, hvorpå banken på balancedagen forventer at genindvinde eller afvikle den regnskabsmæssige værdi af sine aktiver og forpligtelser.

Udskudte skatteaktiver indregnes i balancen med den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres. Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatsen indregnes i resultatopgørelsen.

Andre passiver

Andre passiver omfatter passiver, der ikke indplaceres under de øvrige passivposter. Andre passiver omfatter negativ markedsværdi af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, som ved første indregning og efterfølgende måles til dagsværdi. Andre passiver omfatter også skyldige renter og andre forpligtelser, som forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning. Disse poster måles ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter omfatter indtægter, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser omfatter pensionsforpligtelser, udskudt skat, hensættelse til tab på garantier samt andre hensatte forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, hvor det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre træk på bankens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. For ydelsesbaserede pensionsordninger indregnes kapitalværdien af de fremtidige ydelser som en hensat forpligtelse. Der foretages årligt en aktuariemæssig opgørelse af kapitalværdien. Årets regulering af kapitalværdien indregnes i resultatopgørelsen, med undtagelse af aktuariemæssige gevinster og tab, der indregnes i anden totalindkomst.

Hensættelse til tab på garantier er beskrevet under posten udlån.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud er gældsforpligtelser i form af ansvarlig lånekapital, som i tilfælde af bankens likvidation

eller konkurs først fyldestgøres efter de almindelige kreditkrav. Efterstillede kapitalindskud måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Egenkapital

Aktiekapital

Aktier klassificeres som egenkapital, når der ikke er nogen forpligtelse til at overføre kontanter eller andre aktiver.

Udbytte

Forslag til udbytte for regnskabsåret indregnes under egenkapitalen på balancedagen og som en gældsforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på generalforsamlingen.

Egne aktier

Køb og salg af egne aktier samt udbytte fra disse indregnes direkte på egenkapitalen under overført overskud.

Lovpligtige reserver

Lovpligtige reserver omfatter værdireguleringer af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder efter indre værdis metode. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet, andre egenkapitalbevægelser i tilknyttede og associerede virksomheder samt ved hel eller delvis realisation af kapitalandelene.

Aktiebaseret aflønning

Bankens direktion, ledergruppe og øvrige medarbejdere var i perioden 2006-2008 omfattet af en incitamentsordning, hvor de blev tilbudt aktieoptioner på køb af Lån & Spar aktier. Dagsværdien af ordningen på tildelingstidspunktet udgiftsføres i takt med optjeningen og modposteres på egenkapitalen. På udnyttelsestidspunktet indregnes medarbejdernes betaling som en stigning i egenkapitalen.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen præsenteres efter den indirekte metode, og viser pengestrømme for året fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet samt likvider ved årets begyndelse og slutning. Pengestrømme fra driftsaktiviteter opgøres som driftsresultatet; reguleret for ikke-kontante driftsposter og ændring i driftskapital. Pengestrømme fra investeringsaktiviteter omfatter køb og salg af immaterielle og materielle aktiver.

Pengestrømme fra finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i aktiekapital samt udbetaling af udbytte.

Likvider omfatter kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker, tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker samt obligationsbeholdninger med løbetid på under 3 måneder fra tidspunktet for anskaffelsen.

Noter – Risikostyring

NOTE

2 Risikostyring

2.1 Risikotyper, målsætning og strategi samt organisering af risikostyring

Risikotyper

Banken er eksponeret over for forskellige risikotyper. De væsentligste risikotyper er:

- **Kreditrisiko:** Risikoen for tab som følge af, at modparter helt eller delvist misligholder deres betalingsforpligtelser.
- **Markedsrisiko:** Risikoen for tab som følge af, at markedsværdien af bankens aktiver og forpligtelser ændrer sig som følge af ændringer i markedsforholdene.
- **Likviditetsrisiko:** Risikoen for, at banken ikke er i stand til at indfri sine forpligtelser ved hjælp af de normale likviditetsreserver.
- **Operationel risiko:** Risikoen for direkte eller indirekte tab forårsaget af utilstrækkelige eller fejlslagne interne processer og systemer, menneskelige fejl eller som følge af eksterne begivenheder.

Målsætning og strategi

Lån & Spar har en målsætning om at identificere alle de væsentlige risici, som banken er eksponeret overfor med henblik på optimering af indtjening i forhold til risiko.

Organisering af risikostyring

Bankens bestyrelse har det overordnede ansvar for afgrænsning og styring af bankens risici. Det er bestyrelsen, som fastlægger målsætning og strategi for risikostyring, samt tager stilling til de overordnede begrænsninger og retningslinjer for de risikotyper, som banken påtager sig.

Direktionen har ansvar for at fastlægge politikker for risikostyring samt overvåge og rapportere om bankens risici til bestyrelsen.

Risikoteamet er et internt udvalg, hvis væsentligste rolle er at fastlægge den detaljerede risikopolitik ud fra de politikker, som bestyrelse og direktion har besluttet.

Likviditetsudvalget er organisatorisk placeret under direktionen og består af direktion samt medarbejdere fra relevante afdelinger. Likviditetsudvalget har ansvar for den løbende opfølgning på bankens likviditetssituation samt iværksættelse af bankens beredskabsplan for fremskaffelse af likviditet.

Risikostyring er ansvarlig for overvågningen af kredit-, markeds-, likviditets- og operationel risiko, herunder overvågning af de af bestyrelsen og direktionen fastlagte politikker samt overholdelse af limits.

Intern revision refererer til bestyrelsen, og udfører kontrol af risikostyringsprocesserne, herunder om bankens procedurer lever op til loven, og om de anvendes korrekt. Intern revision rapporterer resultaterne af kontrollerne til bestyrelse og direktion.

2.2 Kreditrisiko

Bankens eksisterende udlånsportefølje vedrører primært udlån til privatkunder, men banken har også udlån til organisationer, foreninger, og finansielle investorer. Banken ønsker foruden disse kundesegmenter at tiltrække selvstændigt erhvervsdrivende inden for de liberale erhverv samt andre solide og kreditværdige erhvervskunder, der ikke frembyder væsentlige risici.

Styring og overvågning af kreditrisiko

Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer og retningslinier for kreditrisici, der styres ved hjælp af kreditpolitikken, forretningsgange, bevillingsinstrukser m.v. Bestyrelsen forelægges løbende bankens største engagementer til bevilling eller orientering. Bankens system til klassifikation af kunder er indarbejdet i bevillingsstrukturen, hvilket bidrager til øget styring af bankens risici.

Ansvar for, at politikker og forretningsgange i forbindelse med kreditvurderingen overholdes, er placeret i Kreditafdelingen. Overvågning og kontrol af kreditvurderingsprocessen varetages af Risikostyring, hvilket blandt andet inkluderer bankens ratingsystem samt anvendelsen af dette. Risikostyring har ligeledes til opgave at følge udviklingen i kreditrisici, herunder vurdere tab og nedskrivninger.

Bestyrelsen informeres hvert kvartal om bankens kreditrisiko. Rapportering til Risikoteamet foretages også kvartalsvist, men i en mere detaljeret form end den, der forelægges bestyrelsen.

Kreditvurdering

Kreditvurdering af kunden bygger på en vurdering af kundens indkomst- og formueforhold, forventede fremtidige tilbagebetalingsevne og økonomisk adfærd.

Banken har siden 2002 anvendt et egenudviklet ratingsystem til kreditvurdering af privatkunder. Kunderne indplaceres ved bevilling i en af bankens 10 risikoklasser efter sandsynligheden for misligholdelse (PD). Risikoklassifikationen er et centralt redskab i bankens kreditstyring, og anvendes blandt andet ved kreditvurdering af kunder, overtræksbehandling og gruppevis nedskrivninger. Derudover er de indarbejdet i bevillingsstrukturen, så det alene er kreditafdelingen, der kan bevilge udlån til kunder med høj risiko.

Ansøgning fra erhvervskunder, herunder også offentlige myndigheder og finansielle virksomheder, behandles af rådgiverne i erhvervsafdelingen.

Noter – Risikostyring

NOTE

2.2 Kreditrisiko fortsat

Måling af kreditrisiko

Banken anvender avancerede statistiske modeller til måling af kreditrisikoen på detailkategorien, der består af privatkunder. Modellerne er baseret på følgende risikoparametre:

- Sandsynlighed for misligholdelse (PD)
- Tabets størrelse givet misligholdelse (LGD)
- Eksponeringens forventede størrelse ved misligholdelse (EAD).

Parametrene bygger på historisk information om bankens kunder. Bankens ratingsystem inddeler kunderne i 10 risikoklasser, hvor risikoklasse 1 er de kunder, hvor der er størst sandsynlighed for, at de misligholder deres forpligtelser over for banken, og risikoklasse 10 er de kunder, der har den

laveste sandsynlighed. Kunder, der misligholder deres forpligtelser over for banken, placeres i en gruppe for sig.

Der foretages backtest af de statistiske modeller samt de parameterestimer, som modellerne bygger på.

Banken anvender på nuværende tidspunkt ikke avancerede statistiske modeller til risikoklassificering af erhvervskunder. For at understøtte kreditstyringen anvender banken Finanstilsynets klassifikationsmodel, som består af 5 risikoklasser, hvor 1 er misligholdte engagementer og 3 er engagementer med meget lav risiko.

Modtagne sikkerheder

For at reducere kreditrisikoen tilstræber banken at opnå mest mulig sikkerhed for kundernes engagementer. Der tages sikkerhed i kundens fysiske aktiver, garantier m.m.

NOTE (1.000 KR.)

2.2 Kreditrisiko fortsat

Maksimal krediteksponering

	2013	2012
<i>Balanceførte poster:</i>		
Anfordringstilgodehavender hos centralbanker	2.206.486	1.412.342
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	192.081	186.190
Udlån	8.249.081	7.876.091
Andre finansielle aktiver	6.372	6.509
<i>Ikke-balanceførte poster:</i>		
Garantier	1.156.497	1.219.450
I alt	11.810.517	10.700.582
<i>Handelsbeholdning:</i>		
Obligationer	1.365.094	1.076.976
Andre finansielle aktiver	47.731	28.719
I alt	1.412.825	1.105.695

Udnyttede kredittilsagn udgør 7.165.559 t.kr. (2012: 6.717.227 t.kr.), og indgår ikke i opgørelsen af den maksimale krediteksponering, da disse kredittilsagn kan tilbagekaldes.

For oplysninger om kreditkvaliteten af obligationer henvises til note 20, Obligationer.

Krediteksponering fordelt på aktivklasser:

Detail	8.417.667	7.976.804
Erhverv	949.019	1.083.411
Institut	237.345	228.025
Stat	2.206.486	1.412.342
I alt	11.810.517	10.700.582

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.2 Kreditrisiko fortsat

Krediteksponering på detail fordelt på risikoklasser

Risikoklasse:	Sandsynlighed for misligholdelse (PD)	2013	2012
Misligholdte engagementer	100,000 %	67.419	84.275
1	12,751 %	136.514	182.267
2	2,635 %	203.327	242.011
3	1,898 %	516.581	579.586
4	1,387 %	314.417	318.678
5	0,965 %	737.578	689.736
6	0,501 %	1.111.968	1.018.307
7	0,412 %	1.188.432	974.832
8	0,148 %	727.834	610.936
9	0,086 %	2.335.176	2.214.683
10	0,030 %	1.078.421	1.061.493
I alt		8.417.667	7.976.804

Misligholdelse er efter Kapitaldækningsreglerne til stede, hvis banken anser det for usandsynligt, at kunden indfrier sine forpligtelser over for banken, eller kunden har været i restance eller overtræk med mindst 1.000 kr. i mindst 90 dage. Kunder, der misligholder sine forpligtelser, flyttes automatisk til risikoklassen 'Misligholdte engagementer'. Hvis kunden er en del af en husstand, for eksempel gift med en anden af bankens kunder, er det hele husstanden, der nedgraderes. Hovedparten af bankens udlån er placeret i risikoklasserne 7-10, hvor der er meget lille sandsynlighed for tab, og denne andel er på niveau med 2012. Misligholdte eksponeringer er faldet sammenlignet med 2012.

Krediteksponering på erhverv fordelt på risikoklasser

Risikoklasse:	2013	2012
1 (Misligholdte engagementer)	65.828	43.073
2c	18.892	30.635
2b	151.239	25.608
2a	672.748	881.435
3	40.312	102.660
I alt	949.019	1.083.411

Krediteksponering fordelt på branche:

	2013	2012
Offentlige myndigheder	0	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0	0
Industri- og råstofudvinding	13.965	13.939
Energiforsyning	70.098	64.531
Bygge og anlæg	273	378
Handel	4.728	3.452
Transport, hoteller og restauration	5.450	5.930
Information og kommunikation	19.688	94.483
Finansiering og forsikring	166.113	183.809
Fast ejendom	80.064	70.419
Øvrige erhverv	588.640	646.470
I alt	949.019	1.083.411

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.2 Kreditrisiko fortsat

Koncentrationsrisiko

Som led i styringen af kreditrisikoen er der fastsat regler for størrelsen af det samlede engagement med enkeltkunder og indbyrdes forbundne kunder. I henhold til Lov om finansiel virksomhed § 145 må et engagement efter fradrag for særligt sikre dele og modtagne sikkerheder, garantier m.v. ikke overstige 25 % af basiskapitalen. For engagementer med kreditinstitutter er grænsen dog 100 % af basiskapitalen. Banken indberetter hvert kvartal alle engagementer, der før fradrag udgør mere end 10 % af basiskapitalen til Finanstilsynet.

Engagement opgøres i denne sammenhæng som summen af udlån, andre tilgodehavender, uudnyttede trækingsrettigheder, eventuelle overtræk samt kapitalandele og andre værdipapirer.

Engagementer, der efter fradrag for særligt sikre dele og modtagne sikkerheder, garantier m.v. udgør 10 % eller mere af basiskapitalen:

	2013		2012	
	Engagement efter fradrag for sikkerhed	I % af basiskapital	Engagement efter fradrag for sikkerhed	I % af basiskapital
Kreditinstitutter	0	0,0 %	87.743	11,5 %
Organisationer og foreninger	165.145	17,4 %	172.126	22,5 %
Andre erhvervsvirksomheder	0	0,0 %	129.625	16,9 %
I alt	165.145	17,4 %	389.494	50,9 %

Modtagne sikkerheder

	2013			2012		
	Kredit- eksponering	Sikkerheds- værdi	Blanko	Kredit- eksponering	Sikkerheds- værdi	Blanko
Detail	8.417.667	4.919.599	3.498.068	7.976.804	4.825.090	3.151.714
Erhverv	949.019	500.671	448.348	1.083.411	646.826	436.585
Institut	237.345	0	237.345	228.025	0	228.025
Stat	2.206.486	0	2.206.486	1.412.342	0	1.412.342
I alt	11.810.517	5.420.270	6.390.247	10.700.582	5.471.916	5.228.666

Sikkerheder for detail fordelt på risikoklasser:

Misligholdte engagementer	67.419	36.664	30.755	84.275	40.047	44.228
1	136.514	60.163	76.351	182.267	91.715	90.552
2	203.327	94.762	108.565	242.011	119.179	122.832
3	516.581	237.153	279.428	579.586	297.159	282.427
4	314.417	134.268	180.149	318.678	135.971	182.707
5	737.578	437.968	299.610	689.736	397.386	292.350
6	1.111.968	654.930	457.038	1.018.307	632.245	386.062
7	1.188.432	631.783	556.649	974.832	535.754	439.078
8	727.834	431.671	296.163	610.936	387.601	223.335
9	2.335.176	1.422.424	912.752	2.214.683	1.382.498	832.185
10	1.078.421	777.813	300.608	1.061.493	805.535	255.958
I alt	8.417.667	4.919.599	3.498.068	7.976.804	4.825.090	3.151.714

Sikkerheder for erhverv fordelt på risikoklasser:

1 (Misligholdte engagementer)	65.828	529	65.299	43.073	4.544	38.529
2c	18.892	6.021	12.871	30.635	10.750	19.885
2b	151.239	29.909	121.330	25.608	10.472	15.136
2a	672.748	426.902	245.846	881.435	610.801	270.634
3	40.312	37.310	3.002	102.660	10.259	92.401
I alt	949.019	500.671	448.348	1.083.411	646.826	436.585

Overskydende sikkerheder er ikke medregnet i sikkerhedsværdien. Overskydende sikkerheder opstår, når værdien af sikkerheden overstiger eksponeringen på det, som sikkerheden dækker.

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.2 Kreditrisiko fortsat

Typen af sikkerhed

De risikoreducerende elementer i banken består af pant og garantier. Over for detailkunder har banken primært pant i fast ejendom, mens der over for erhvervskunder er pant i finansielle aktiver i form af aktier og obligationer.

	Ejendom	Bankkonto	Depot/ værdipapir	Bil, båd m.v.	Garanti	I alt
2013						
Detail	4.369.564	993	5.762	248.737	294.543	4.919.599
Erhverv	37.785	6.732	373.580	872	81.702	500.671
Institut	0	0	0	0	0	0
Stat	0	0	0	0	0	0
I alt	4.407.349	7.725	379.342	249.609	376.245	5.420.270
	Ejendom	Bankkonto	Depot/ værdipapir	Bil, båd m.v.	Garanti	I alt
2012						
Detail	4.148.718	774	4.003	256.845	414.750	4.825.090
Erhverv	19.886	6.715	545.055	406	74.764	646.826
Institut	0	0	0	0	0	0
Stat	0	0	0	0	0	0
I alt	4.168.604	7.489	549.058	257.251	489.514	5.471.916

Fordeling af krediteksponeringer	2013	2012
a) Krediteksponeringer, der ikke er i restance, og ikke er værdiforringet	11.231.269	10.019.891
b) Krediteksponeringer med restance, som ikke er værdiforringet	469.260	565.668
c) Krediteksponeringer, som er individuelt værdiforringet	109.988	115.023
I alt	11.810.517	10.700.582
a) Krediteksponeringer, der ikke er i restance, og ikke er værdiforringet:		
Detail	7.900.040	7.340.255
Erhverv	887.398	1.039.269
Institut	237.345	228.025
Stat	2.206.486	1.412.342
I alt	11.231.269	10.019.891
Krediteksponering på detail fordelt på risikoklasser:		
Misligholdte engagementer	1.110	6.331
1	113.178	139.104
2	169.379	204.224
3	445.489	469.753
4	299.719	307.003
5	675.618	613.448
6	1.049.500	946.128
7	1.135.279	912.598
8	693.155	566.286
9	2.258.479	2.141.908
10	1.059.134	1.033.472
I alt	7.900.040	7.340.255
Krediteksponering på erhverv fordelt på risikoklasser:		
1 (Misligholdte engagementer)	21.124	1.736
2c	18.568	30.635
2b	141.924	23.797
2a	665.765	880.441
3	40.017	102.660
I alt	887.398	1.039.269

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.2 Kreditrisiko fortsat

b) Krediteksponeringer med restance, som ikke er værdiforringet:	Kredit-eksponering				Restance/overtræk
2013					
Detail	452.343				26.528
Erhverv	16.917				680
Institut	0				0
Stat	0				0
I alt	469.260				27.208
	1-30 dage	31-60 dage	61-90 dage	Over 90 dage	I alt
Detail	443.949	3.790	609	3.995	452.343
Erhverv	16.557	358	1	1	16.917
Institut	0	0	0	0	0
Stat	0	0	0	0	0
I alt	460.506	4.148	610	3.996	469.260
	Kredit-eksponering				Restance/overtræk
2012					
Detail	562.862				31.457
Erhverv	2.806				158
Institut	0				0
Stat	0				0
I alt	565.668				31.615
	1-30 dage	31-60 dage	61-90 dage	Over 90 dage	I alt
Detail	554.614	3.654	2.175	2.419	562.862
Erhverv	2.795	11	0	0	2.806
Institut	0	0	0	0	0
Stat	0	0	0	0	0
I alt	557.409	3.665	2.175	2.419	565.668
c) Krediteksponeringer, som er individuelt værdiforringet:	2013 Kredit-eksponering	2013 Ned-skrivning	2012 Kredit-eksponering	2012 Ned-skrivning	
Økonomiske vanskeligheder	91.998	48.502	77.609	62.971	
Manglende overholdelse af afviklingsaftaler	9.031	45.259	27.589	31.640	
Ændring/lempelse i lånevilkår som følge af låntagers økonomiske vanskeligheder	6.572	14.274	0	0	
Sandsynlighed for, at lånet påvirkes af gældssanering, tvangsauktion eller konkurs	2.387	5.768	9.539	14.889	
I alt	109.988	113.803	114.737	109.500	
Hensættelser til tab på forpligtelser	0	3.632	286	5.513	
I alt	109.988	117.435	115.023	115.013	

Renter på individuelt nedskrevne finansielle aktiver udgør 8.550 t.kr. (2012: 10.902 t.kr.).

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.2 Kreditrisiko fortsat

<i>Individuelt værdiforringet krediteksponering fordelt på eksponeringskategorier:</i>	2013	2012
Detail	65.284	73.686
Erhverv	44.704	41.337
Institut	0	0
Stat	0	0
I alt	109.988	115.023

Sikkerheder på individuelt værdiforringet udlån udgør 53.511 t.kr. (2012: 52.264 t.kr.)

Nedskrivninger

For en beskrivelse af bankens principper for nedskrivning på udlån og hensættelser til tab på garantier henvises til beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis.

<i>Oversigt over nedskrivninger på udlån m.v.:</i>	Individuelle nedskrivninger	Gruppevis nedskrivninger	Nedskrivninger i alt
2013			
Udlån:			
Nedskrivninger, primo	109.500	16.695	126.195
Årets nedskrivninger	44.083	7.629	51.712
Tilbageførsel af tidligere foretagne nedskrivninger	39.780	9.472	49.252
Nedskrivninger, ultimo	113.803	14.852	128.655
Udlån, hvorpå der er foretaget nedskrivninger	223.791	3.802.562	4.026.353
Garantier:			
Hensættelser, primo	5.513	0	5.513
Årets hensættelser	1.851	0	1.851
Tilbageførsel af tidligere foretagne hensættelser	3.732	0	3.732
Hensættelser, ultimo	3.632	0	3.632
Garantier, hvorpå der er hensat til tab	3.632	0	3.632
2012			
Udlån:			
Nedskrivninger, primo	86.207	18.841	105.048
Årets nedskrivninger	47.761	16.208	63.969
Tilbageførsel af tidligere foretagne nedskrivninger	24.468	18.354	42.822
Nedskrivninger, ultimo	109.500	16.695	126.195
Udlån, hvorpå der er foretaget nedskrivninger	186.262	3.187.047	3.373.309
Garantier:			
Hensættelser, primo	2.564	0	2.564
Årets hensættelser	5.209	0	5.209
Tilbageførsel af tidligere foretagne hensættelser	2.260	0	2.260
Hensættelser, ultimo	5.513	0	5.513
Garantier, hvorpå der er hensat til tab	5.920	0	5.920

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.3 Markedsrisiko

Markedsrisici vedrører rente-, valuta- og aktiepositioner, og påvirkes af såvel generelle som specifikke markedsbevægelser. Banken påtager sig markedsrisici i forbindelse med handel for kunder og optimering af afkastet på bankens handelsbeholdning.

Styring og overvågning af markedsrisiko

Rapportering

Bestyrelsen informeres minimum en gang hvert kvartal om bankens overordnede markedsrisiko. Rapportering til direktionen sker på ugentlig basis.

Renterisiko

Renterisiko er ændringen i nutidsværdien af fastforrentede fordringer ved ændring i markedrenten.

Banken er, primært som følge af investeringer i obligationer, eksponeret for kurstab ved en rentestigning. Oversigten viser bankens totale renterisiko ved en rentestigning på 1 procentpoint (standardrentechok), som vurderes som en sandsynlig ændring i renteniveauet.

	2013	2012
<i>Renterisiko efter modificeret varighed:</i>		
0-1 år	2.906	231
1-3,6 år	1.903	112
Over 3,6 år	10.601	9.113
Total renterisiko	15.410	9.456
<i>Renterisiko efter valuta:</i>		
DKK	15.606	9.594
EUR	0	0
USD	0	0
Øvrige valutaer	-196	-138
Total renterisiko	15.410	9.456
Renterisiko i procent af kernekapital efter fradrag	1,9 %	1,3 %

Når den totale renterisiko er positiv, er det udtryk for et tab ved en rentestigning på 1 procentpoint. Udover obligationer og afledte finansielle instrumenter omfatter den totale renterisiko også renterisikoen på fastforrentede udlån og indlån, som regnskabsmæssigt måles til amortiseret kostpris efter første indregning, og hvor værdien derfor ikke påvirkes direkte af ændringer i renteniveauet. Den forventede direkte effekt på resultat og egenkapital ved en rentestigning på 1 procentpoint udgør 15.900 t.kr. (2012: 3.707 t.kr.) før skat, hvilket svarer til renterisikoen på de aktiver og forpligtelser, der måles til dagværdi efter første indregning.

Valutarisiko

Valutakursrisiko er risikoen for værdiændring, i fx udenlandske obligationer, ved ændring i valutakurser.

Bankens aktiviteter omfatter primært bankforretninger med danske privatkunder, og da investeringerne hovedsageligt placeres i danske obligationer, er banken kun i begrænset omfang eksponeret for udsving i udenlandsk valuta. Oversigten viser bankens valutaeksponeringer.

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.3 Markedsrisiko fortsat	2013	2012
Lange nettopositioner	58.451	40.010
Korte nettopositioner	17.346	8.602
Valutarisiko fordelt på valuta:		
EUR	23.246	20.353
USD	7.798	3.519
SEK	4.314	1.765
GBP	1.569	1.586
NOK	1.620	1.377
Øvrige valutaer	19.904	11.410
Valutarisiko i alt	58.451	40.010
I øvrige valutaer er indregnet markedsværdien af investeringsforeningsbeviser med 17.346 t.kr. (2012: 8.602 t.kr.)		
Valutakursindikator 1	58.451	40.010
Valutakursindikator 1 i procent af kernekapital efter fradrag	7,1 %	5,5 %
Valutakursindikator 2	411	236
Valutakursindikator 2 i procent af kernekapital efter fradrag	0,1 %	0,0 %

Et tab/gevinst svarende til 1,0 % af valuta-indikator 1 for EUR og 5,0 % for øvrige valutaer vurderes at være en sandsynlig ændring i kursniveauet. Ved et kursfald vil den direkte effekt på resultat og egenkapital være et tab på 1.125 t.kr. før skat (2012: 736 t.kr.). Dette tab er beregnet ud fra valutaeksponeringen ved udgangen af året. Ved en kursstigning vil der være en tilsvarende gevinst.

Aktierisiko

Aktierisiko er risikoen for, at markedsværdien af en portefølje af aktier ændres. Oversigten viser påvirkningen på bankens resultat og egenkapital ved et fald på 12 % af markedsværdien, der svarer til en middel negativ markedsudvikling. Beregninger er foretaget inklusiv ikke afregnede handler.

	2013	2012
Aktier	1.226	1.459
Investeringsforeningsbeviser	2.692	1.485
Handelsbeholdning	3.918	2.944
Uden for handelsbeholdning	8.806	9.212
Aktierisiko i alt	12.724	12.156

Banken foretager kun i begrænset omfang investering i aktier. Bankens handelsbeholdning omfatter primært aktier i OMX C20-indekset.

Aktierne uden for handelsbeholdningen indgår i en portefølje, der styres, vurderes og rapporteres efter dagsværdier.

2.4 Likviditetsrisiko

Styring og overvågning af likviditetsrisiko

Det overordnede mål for styring af likviditetsrisikoen er, at banken til enhver tid kan indfri sine forpligtelser, når de forfalder. Der er internt fastsat mål for den ønskede likviditetsmæssige overdækning i forhold til de krav til likviditet, som følger af lov om finansiel virksomhed § 152.

Banken har implementeret flere forskellige interne modeller til at estimere det fremadrettede likviditetsbehov. Modellerne tager udgangspunkt i det foreliggende budget, men også i de historiske kendte likviditetstræk. Endvidere har banken etableret en likviditetsgruppe, der regelmæssigt mødes og gennemgår såvel den kortsigtede som den langsigtede likviditetssituation.

Rapportering

Bestyrelsen informeres minimum en gang hvert kvartal om bankens likviditetssituation. Rapporteringen til direktionen sker dagligt.

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.4 Likviditetsrisiko fortsat

Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	2013	2012
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender	2.273.979	1.469.070
Obligationer til dagsværdi	1.365.094	1.076.976
Øvrige poster i likviditetsreserven	194.177	201.454
Likviditet i alt	3.833.250	2.747.500
Anfordringsskuld og skuld med kortere opsigelsesvarsel end en måned	9.830.380	7.934.534
15 % heraf	1.474.557	1.190.180
Overdækning	160,0 %	130,8 %
Reducerede gælds- og garantiforpligtelser	12.676.697	11.373.503
10 % heraf	1.267.670	1.137.350
Overdækning	202,4 %	141,6 %

Ikke-afledte finansielle forpligtelser

Løbetidsfordeling af ikke-afledte finansielle forpligtelser og aktiver der indgår i styringen af likviditetsrisikoen:

	Anfordring	0-3 mdr.	3-12 mdr.	1-5 år	Over 5 år	I alt
2013						
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	34.544	0	0	0	0	34.544
Indlån	9.386.844	146.958	123.575	782.629	611.369	11.051.375
Andre finansielle forpligtelser	0	3.426	0	0	0	3.426
Andre finansielle forpligtelser	0	0	0	0	100.000	100.000
Ikke-afledte finansielle forpligtelser i alt	9.421.388	150.384	123.575	782.629	711.369	11.189.345
Aktiver, der indgår i styringen af likviditetsrisikoen	201.694	3.134.203	915.944	2.240.186	5.629.970	12.121.997
	Anfordring	0-3 mdr.	3-12 mdr.	1-5 år	Over 5 år	I alt
2012						
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	252.927	0	0	0	0	252.927
Indlån	7.537.254	163.120	631.155	764.399	603.075	9.699.003
Andre finansielle forpligtelser	0	7.165	0	0	0	7.165
Ikke-afledte finansielle forpligtelser i alt	7.790.181	170.285	631.155	764.399	603.075	9.959.095
Aktiver, der indgår i styringen af likviditetsrisikoen	186.367	1.825.242	1.117.978	2.186.730	5.314.992	10.631.309

Løbetidsfordelingen er baseret på den kontraktlige løbetid for de enkelte forpligtelser og aktier, hvorimod bankens likviditetsstyring er baseret på den forventede likviditetsudvikling og sikringen af, at banken til stadighed har en komfortabel likviditetsreserve til at dække likviditetsbehovet i en eventuel stress-situation.

Aktiver, der indgår i styringen af likviditetsrisikoen, omfatter:

- Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker
- Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker
- Udlån
- Obligationer
- Aktier, handelsbeholdningen

I styringen af likviditetsrisikoen indgår herudover beholdningen af egne aktier og midlertidige lånemuligheder i Danmarks Nationalbank. I dag-til-dag styringen af likviditeten indgår endvidere lines i andre kreditinstitutter.

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.4 Likviditetsrisiko fortsat

Afledte finansielle forpligtelser, handelsbeholdning

Løbetidsfordeling af afledte finansielle forpligtelser:

	Anfordring	0-3 mdr.	3-12 mdr.	1-5 år	Over 5 år	I alt
2013						
Valutaterminsforretninger:						
- Udbetaling	0	5.011.552	0	0	0	5.011.552
- Indbetaling	0	4.929.045	0	0	0	4.929.045
Udbetaling i alt	0	5.011.552	0	0	0	5.011.552
Indbetaling i alt	0	4.929.045	0	0	0	4.929.045
	Anfordring	0-3 mdr.	3-12 mdr.	1-5 år	Over 5 år	I alt
2012						
Valutaterminsforretninger:						
- Udbetaling	0	4.356.120	0	0	0	4.356.120
- Indbetaling	0	4.356.344	0	0	0	4.356.344
Udbetaling i alt	0	4.356.120	0	0	0	4.356.120
Indbetaling i alt	0	4.356.344	0	0	0	4.356.344

Terminsforretningerne afregnes ved levering af det underliggende aktiv. Valutaterminsforretningerne er likviditetsmæssigt fuldt ud afdækket, og vil derfor ikke påvirke bankens likviditet netto.

For terminsforretninger er medtaget de aftalte pengestrømme fra alle terminsforretninger, uanset om dagsværdien på balancedagen er negativ eller positiv.

Garantier

Udstedte garantier vil, i det omfang garantierne aktualiseres, betyde et træk på bankens likviditet. Pr. 31. december 2013 udgør garantier 1.156.497 t.kr. (2012: 1.219.450 t.kr.) jf. note 45. Garantier, der aktualiseres, skal honoreres på anfordring.

Uudnyttede kredittilsagn

I det omfang kunderne udnytter endnu ikke uudnyttede tilsagn om kredit, vil der ske et træk på bankens likviditet. Uudnyttede kreditter udgør 7.165.559 t.kr. (2012: 6.717.227 t.kr.). De uudnyttede kreditter vil kunne udnyttes på anfordringsvilkår.

Noter – Risikostyring

NOTE (1.000 KR.)

2.4 Likviditetsrisiko fortsat

Nye regler for den lovpligtige likviditet

Fra 2014 indføres to nye likviditetsmål for henholdsvis den kortsigtede og langsigtede likviditet. De nye regler følger af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 575/2013 (CRR) og implementerer Basel-komiteens standard fra 2010 (Basel III). Med de nye regler vil der over tid ske en regelharmonisering inden for EU.

Det nye kortsigtede likviditetsmål Liquidity Coverage Ratio (LCR) skal sikre, at der til stadighed er tilstrækkeligt med ubelånte højkvalitetsaktiver, der kan konverteres til likviditet for at kunne imødegå de likviditetstræk, der kan opstå under en 30-dages intensiv stressperiode. LCR opgøres efter følgende brøk:

Beholdning af højlikvide aktiver

Forventede nettoudbetalinger over 30 dage

LCR indføres over en årrække. I 2014 er der alene tale om en indberetning. Fra 2015 er det et krav, at beholdningen af højlikvide aktiver minimum skal udgøre 60 % af forventede nettoudbetalinger over 30 dage. I 2016 og 2017 udgør kravet henholdsvis 70 % og 80 %. Fra 2018 vil kravet udgøre 100 % og reglerne vil være fuldt indfaset.

Afgrænsningen af højlikvide aktiver i opgørelse af LCR forventes at betyde, at likviditetsreserven vil skulle placeres til en lavere risiko, hvilket vil reducere afkastet. Det har i den sammenhæng stor betydning, i hvilken grad danske realkreditobligationer vil kunne medregnes som højlikvide aktiver.

Det nye langsigtede likviditetsmål Net Stable Funding Ratio (NSFR) skal sikre en hensigtsmæssig finansieringsstruktur. NSFR opgøres efter følgende brøk:

Tilgængelig beholdning af stabil funding

Krævet beholdning af stabil funding

For NSFR er der indtil videre alene tale om en indberetning. Senest ved udgangen af 2016 skal Kommissionen tage stilling til, om det vil være hensigtsmæssigt med egentlige krav for at sikre stabil funding, og i givet fald komme med forslag til, hvordan kravene skal udformes.

Fundingen af Lån & Spar er baseret på indlån fra kunder. En meget stor del af indlånet kommer fra privatkunder, som har Lån & Spar som deres primære bankforbindelse. Indlån fra kunder er almindeligvis på anfordringsvilkår, og den kontraktuelle løbetid på bankens funding er derfor kort. Trods den korte kontraktuelle løbetid vurderes indlånet at være en ganske stabil fundingkilde på kort og lang sigt. Det skyldes spredningen af indlånet på mange kunder, og at hovedparten af indlånet vil være dækket af indskydergarantiordningen i tilfælde af bankens konkurs. Hvis der indføres krav til størrelsen af NSFR, vil det sandsynligvis betyde, at den kontraktuelle løbetid på fundingen skal øges.

Noter – Kapitalstyring

NOTE (1.000 KR.)

3 Kapitalstyring og solvensopgørelse

Bankens mål for kapitalstyring er at:

- Overholde krav til kapital fastsat i lov om finansiel virksomhed.
- Sikre bankens evne til at fortsætte som selvstændig bank.
- Opretholde en passende strategisk kapital.

Banken har i året opfyldt alle lovgivningsmæssigt pålagte krav til bankens kapital.

Styringen af kapitalen er baseret på de opgørelsesmetoder og nøgletal, som er udviklet af Basel-komiteen og indarbejdet i EU's direktiv om kapitaldækning. I dansk lovgivning er disse opgørelsesmetoder og nøgletal indarbejdet i kapitel 10 i lov om finansiel virksomhed, bekendtgørelsen om opgørelsen af basiskapital og kapitaldækningsbekendtgørelsen.

Ledelsen overvåger løbende bankens kapitalforhold. Opgørelsen ved udgangen af hvert kvartal af bankens kapital, risikovægtede poster og nøgletal for solvens indberettes til Finanstilsynet i overensstemmelse med de regler, som er fastsat herfor.

Lov om finansiel virksomhed stiller krav om, at bankens basiskapital mindst udgør 8 % af de risikovægtede poster (solvens på minimum 8 %) og minimum udgør 5 mio. euro. Det er endvidere et krav, at der er tilstrækkelig kapital til at overholde bankens individuelle solvensbehov. Det individuelle solvensbehov er et mål for den nødvendige kapital til at dække instituttets risici i forhold til størrelsen, typen og fordelingen af instituttets aktiver m.v. Lån & Spar fik i 2008 Finanstilsynets godkendelse til at anvende den avancerede IRB-metode til opgørelse af kreditrisiko. Kreditinstitutter med IRB-godkendelse er underlagt overgangsbestemmelser, der betyder, at solvensen ikke må komme under 80 % af kapitalkravet opgjort efter de kapitaldækningsregler, som var gældende før 1. januar 2007 (den nødvendige solvensprocent).

Bankens målsætning er at opretholde et højt kapitalberedskab for at kunne imødegå følgerne af en eventuel længerevarende lavkonjunktur.

Til bankens egentlige kernekapital medregnes aktiekapital, foreslået udbytte, andre reserver og overført resultat (den samlede egenkapital fratrukket opskrivningshenlæggelser). Heri foretages en række fradrag, som primært omfatter foreslået udbytte og immaterielle aktiver. Til bankens basiskapital medregnes endvidere supplerende kapital i form af efterstillede kapitalindskud og opskrivningshenlæggelser. Endelig tages fradrag for kapitalandele i tilknyttede virksomheder.

De risikovægtede poster opgøres ved, at eksponeringerne (aktiver, udstedte garantier og kredittilsagn) vægtes. Vægtene for detaileksponeringer er baseret på egne estimerede risikovægte, mens øvrige eksponeringer vægtes efter nogle standardvægte, som afhænger af de enkelte eksponeringers art og modpart. Ved opgørelsen af de risikovægtede poster tages højde for sikkerhedsstillelser.

Nye regler for den lovpligtige kapital

Fra 2014 ændres reglerne for bankernes kapitalforhold. De nye regler følger af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 575/2013 og direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 (CRR/CRD IV), og implementerer Basel-komiteens standard fra 2010 (Basel III). Med de nye regler vil der over tid ske en regelharmonisering inden for EU.

Med CRR/CRD IV øges kapitalkravet til bankerne betydeligt, idet det nuværende krav om en solvens på 8 % over tid suppleres med en række buffere, der lægger sig oven på 8 %-kravet. Kravene til kvaliteten af kapitalen ændres samtidig, således at kapitalen fremover i langt overvejende grad skal bestå af egentlig kernekapital. Herudover foretages der også nogle ændringer i opgørelsen af de risikovægtede poster. Konsekvenserne for Lån & Spar er overordnet uændrede i forhold til det, vi udmeldte i årsrapporten for 2012.

Kapitalbuffere:

Der indføres i perioden 2016-2019 en kapitalbevaringsbuffer på 2,5 %, som skal dækkes af egentlig kernekapital. Hvis der ikke er tilstrækkelig med kapital til at dække bufferen, begrænses banken i at udbetale udbytte, bonus m.v. Over samme periode indføres en konjunkturudligningsbuffer på op til 2,5 %, som også skal dækkes af egentlig kernekapital. Bufferen sættes i kraft i perioder med overnormal udlånsvækst. Fra 2014 indføres en systemisk buffer, som myndighederne kan sætte i kraft for hele eller dele af sektoren. Hvis den sættes i kraft, udgør den minimum 1 %, og er ikke maksimeret. Den systemiske buffer skal dækkes af egentlig kernekapital. Lån & Spar forventer ikke at blive underlagt en systemisk buffer.

Kvaliteten af kapitalen:

De nye kapitaldækningsregler øger på en række områder kravene til kvaliteten af kapitalen. Af kapitalkravet på de 8 % skal de 4,5 % fremadrettet være egentlig kernekapital (dog kun 4 % i 2014). Den hybride kernekapital kan maksimalt udgøre 1,5 % (dog 2 % i 2014) og den supplerende kapital maksimalt 2 %. I det omfang den supplerende kapital er under 2 %, vil den hybride kernekapital kunne være tilsvarende større. De fradrag i kapitalen, som hidtil er fradraget med halvdelen i kernekapitalen og den anden del i den supplerende kapital, skal over tid fratrækkes fuldt ud i den egentlige kernekapital. Herudover er der foretaget en række andre ændringer i reglerne for fradrag, som vil betyde et fald i kapitalen. I forhold til medregningen af opskrivningshenlæggelser på domicilejendomme er der sket en lempelse, idet opskrivningshenlæggelserne fremover vil kunne medregnes i den egentlige kernekapital fremfor som hidtil i den supplerende kapital.

Risikovægtede poster:

Ændringerne i reglerne for opgørelse af de risikovægtede poster forventes alene at betyde en mindre stigning i de risikovægtede poster for Lån & Spar.

Noter – Kapitalstyring

NOTE (1.000 KR.)

3 Kapitalstyring og solvensopgørelse fortsat

Beløbsmæssige konsekvenser:

En tilnærmet opgørelse af kapitalen pr. 31. december 2013, efter de regler der er gældende for 2014, viser en egentlig kernekapital på 17,3 %. Kravet til den egentlige kernekapital udgør i 2014 til sammenligning i alt 7,1 % (4,0 % point af 8 %-kravet og solvenstillægget på de 3,1 % point). Solvensprocenten er beregnet til 19,1 %, hvilket skal ses i forhold til en nødvendig solvens på 11,1 %.

En tilsvarende beregning, efter de regler der vil være gældende, når CRR/CRD IV er fuldt indfaset, viser en egentlig kernekapital pr. 31. december 2013 på 16,9 %. Til sammenligning vil kravet udgøre op til 12,6 % (4,5 % point af 8 %-kravet, kapitalbevaringsbufferen på 2,5 % point, konjunkturudligningsbufferen på op til 2,5 % point, ingen systemiske

buffer og solvenstillægget på 3,1 % point). Solvensprocenten er beregnet til 18,9 %. Det skal ses i forhold til et samlet krav til basiskapitalen på 16,1 % (kravet til egentlig kernekapital på 12,6 % og de resterende 3,5 % point af 8 %-kravet).

Gearing:

Som supplement til de meget komplicerede kapitaldækningsregler indføres med CRR/CRD IV et supplerende og mere simpelt mål for bankens gearing. Der er foreløbig tale om et indberetningskrav, hvor der indtil videre ikke er fastsat en grænse for den maksimale gearing.

Nedenstående oversigt er en opsummering af bankens kapital, risikovægtede poster og nøgletal for solvens pr. 31. december 2013:

	2013	2012
<i>Kapital:</i>		
Egenkapital	929.870	837.750
Opskrivningshenlæggelse	-45.028	-45.173
Egentlig kernekapital før fradrag	884.842	792.577
Foreslået udbytte	-18.970	-18.970
Immaterielle aktiver	-34.106	-27.621
Egentlig kernekapital	831.766	745.986
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	-4.475	-3.384
Øvrige fradrag	-9.100	-9.508
Kernekapital	818.191	733.094
Supplerende kapital	100.000	0
Opskrivningshenlæggelser	45.028	45.173
Basiskapital før fradrag	963.219	778.267
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	-4.475	-3.384
Øvrige fradrag	-9.100	-9.508
Basiskapital	949.644	765.375
Kreditrisiko	3.497.481	3.490.533
Markedsrisiko	438.851	231.085
Operationel risiko	1.078.397	1.004.203
Risikovægtede poster	5.014.729	4.725.821
Kernekapitalprocent	16,3 %	15,5 %
Solvensprocent	18,9 %	16,2 %
Nødvendig solvens	11,1 %	10,8 %

Den nødvendige solvens er det højeste kapitalkrav for Lån & Spar pr. 31. december 2013.

Stigningen i de risikovægtede poster skyldes primært øget markedsrisiko som følge af en større obligationsbeholdning i 2013. I tillæg er der en stigning i operationel risiko, som skyldes stigningen i indtægterne.

For oplysningsforpligtelsen vedrørende risikostyring og kapital som følge af Basel II (kapitaldækningsbekendtgørelsen), henvises til www.lsb.dk/risikorapport_2013

Noter – Resultatopgørelse

NOTE (1.000 KR.)

	2013	2012
4 Renteindtægter		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1.389	1.238
Udlån og andre tilgodehavender	493.956	488.955
Obligationer	39.088	36.798
Valuta-, rente-, aktie- og andre kontrakter, i alt	1.316	1.418
- Rentekontrakter	1.316	1.418
Øvrige renteindtægter	133	609
I alt	535.882	529.018
5 Renteudgifter		
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	77	186
Indlån og anden gæld	126.017	115.582
Efterstillede kapitalindskud	273	1.987
I alt	126.367	117.755
6 Udbytte af aktier m.v.		
Udbytte	6.430	4.761
I alt	6.430	4.761
7 Gebyrer og provisionsindtægter		
Værdipapirhandel og depoter	85.288	71.111
Betalingsformidling	36.281	40.638
Lånesagsgebyrer	18.518	5.833
Garantiprovision	4.950	5.713
Øvrige gebyrer og provisionsindtægter	63.425	54.618
I alt	208.462	177.913
8 Afgivne gebyrer og provisionsudgifter		
Værdipapirhandel og depoter	13.210	8.394
Betalingsformidling	5.157	5.366
Lånesagsgebyrer	9.858	7.736
Øvrige gebyrer og provisionsudgifter	877	1.721
I alt	29.102	23.217
9 Kursreguleringer		
Obligationer	-18.967	110
Aktier	9.773	4.941
Valuta	4.777	7.412
Valuta-, rente-, aktie- og andre kontrakter, i alt	10.490	7.924
I alt	6.073	20.387

Noter – Resultatopgørelse

NOTE (1.000 KR.)

	2013	2012
10 Andre driftsindtægter		
Udlejning af lokaler	461	511
Udlejning af medarbejdere	3.650	3.183
Salg af kreditscoresystemer m.v.	1.188	1.137
Øvrige driftsindtægter	3	733
I alt	5.302	5.564
11 Udgifter til personale og administration		
<i>Personaleudgifter</i>		
Lønninger	196.323	193.089
Pensioner	23.016	21.835
Lønsumsafgift	23.437	20.458
Social sikring	2.347	2.626
I alt	245.123	238.008
<i>Øvrige administrationsudgifter</i>		
Kontorartikler m.v.	3.480	4.809
Porto og fragt	5.662	5.857
It-udgifter	109.105	100.401
Undervisning	5.737	4.477
Reklameudgifter	9.925	13.028
Øvrige administrationsudgifter	65.523	63.834
I alt	199.432	192.406
Udgifter til personale og administration i alt	444.555	430.414
Antal beskæftigede		
Det gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede	375	360
12 Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver		
Afskrivninger på kunderelationer	300	300
Afskrivninger på afståelsesrettigheder	100	100
Afskrivninger på egenudviklet software	5.498	4.409
Afskrivninger på domicilejendomme	576	450
Nedskrivninger på domicilejendomme	111	733
Tilbageførte nedskrivninger på domicilejendomme	-65	-137
Afskrivninger på øvrige materielle aktiver	11.506	10.678
I alt	18.026	16.533
13 Andre driftsudgifter		
Udgifter til Indskydergarantifonden	19.717	12.188
I alt	19.717	12.188
14 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.		
Årets nedskrivninger	53.563	69.178
Tilbageførsel af tidligere foretagne nedskrivninger	-52.984	-45.082
Realiserede tab, tidligere individuelt nedskrevet	20.781	12.400
Realiserede tab, ikke tidligere nedskrevet	16.942	1.632
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-8.743	-1.827
I alt	29.559	36.301

Noter – Resultatopgørelse

NOTE (1.000 KR.)

	2013	2012
15 Skat		
Aktuel skat af årets resultat	23.596	25.706
Udskudt skat af årets resultat	1.099	-789
Ændring i udskudt skat som følge af ændring i selskabsskatteprocent	818	0
Skat af årets resultat	25.513	24.917
Reguleringer vedrørende tidligere år	-234	168
Skat i resultatopgørelsen	25.279	25.085
Aktuarmæssige gevinster og tab	734	908
Tilbageført opskrivning af domicilejendomme	-442	-168
Ændring i selskabsskatteprocent	-1.196	0
Udskudt skat af egenkapitalbevægelser	-904	740
Skat af egenkapitalbevægelser	-904	740
<i>Opgørelse af effektiv skatteprocent:</i>		
Selskabsskatteprocent	25,0 %	25,0 %
Ikke-fradragsberettigede omkostninger / ikke-skattepligtig indkomst	0,6 %	-0,8 %
Ændring i skatteprocent	0,7 %	0,0 %
Reguleringer vedrørende tidligere år	-0,2 %	0,1 %
Effektiv skatteprocent	26,1 %	24,3 %
Folketinget vedtog den 27. juni 2013, at selskabsskatteprocenten skal nedsættes gradvist fra 25 % til 22 % over 3 år.		
Effekten af den gradvise nedsættelse er indregnet fuldt ud i regnskabsåret 2013 baseret på det forventede realisationstidspunkt for de skattemæssige forskelsværdier.		
16 Årets resultat pr. aktie		
Årets resultat (tusinde kr.)	71.727	78.066
Gennemsnitligt antal aktier (tusinde stk.)	2.631	2.568
Årets resultat pr. aktie (kr.)	27,3	30,4

Noter – Balance

NOTE (1.000 KR.)

	2013	2012
17 Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker		
Kassebeholdning	67.493	56.728
Anfordringstilgodehavender hos centralbanker	2.206.486	1.412.342
I alt	2.273.979	1.469.070
18 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	192.081	186.190
I alt	192.081	186.190
<i>Fordeling efter restløbetid:</i>		
Anfordringstilgodehavender	105.639	95.947
Til og med 3 måneder	83.942	87.743
Over 5 år	2.500	2.500
I alt	192.081	186.190
19 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris		
Kreditter	1.166.513	1.112.337
Almindelige udlån	754.596	859.091
Markedsrentekreditter	455.485	608.415
Prioritetslån	5.864.988	5.293.428
Øvrige	7.499	2.820
I alt	8.249.081	7.876.091
<i>Fordeling efter restløbetid:</i>		
Anfordringstilgodehavender	28.181	33.693
Til og med 3 måneder	313.244	271.851
Over 3 måneder og til og med 1 år	912.402	1.102.940
Over 1 år og til og med 5 år	1.956.825	1.880.753
Over 5 år	5.038.429	4.586.854
I alt	8.249.081	7.876.091
<i>Udlån og andre tilgodehavender og garantier fordelt på sektorer og brancher:</i>		
<i>Erhverv, herunder</i>		
Industri- og råstofudvinding	0,2 %	0,2 %
Energiforsyning	0,7 %	0,7 %
Handel	0,1 %	0,0 %
Transport, hoteller og restauration	0,1 %	0,1 %
Information og kommunikation	0,2 %	1,0 %
Finansiering og forsikring	2,2 %	2,5 %
Fast ejendom	1,0 %	0,8 %
Øvrige erhverv	6,2 %	7,1 %
Erhverv i alt	10,7 %	12,4 %
Private	89,3 %	87,6 %
I alt	100,0 %	100,0 %

Noter – Balance

NOTE (1.000 KR.)

		2013	2012
20	Obligationer til dagsværdi		
	Statsobligationer	30.832	603
	Realkreditobligationer	1.333.698	1.049.886
	Øvrige obligationer	564	26.487
	I alt	1.365.094	1.076.976

21	Aktier m.v.		
	Handelsbeholdning	41.762	22.980
	Uden for handelsbeholdning	73.383	76.764
	I alt	115.145	99.744

22 **Kapitalandele i tilknyttede virksomheder**

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter:

	Hjemsted	Aktivitet	Ejerandel %	Egenkapital	Resultat
2013					
Invest Administration A/S	Frederiksberg	Investeringsforvaltningsselskab	100	8.951	2.183
2012					
Invest Administration A/S	Frederiksberg	Investeringsforvaltningsselskab	100	6.768	1.916

Banken erhvervede i 2012 de resterende 50 % af aktierne i Invest Administration A/S. I resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder på 1.916 t.kr. indgår badwill med 1.531 t.kr.

Noter – Balance

NOTE (1.000 KR.)

23 Immaterielle aktiver

	Goodwill	Kunde- relationer	Afståelses- rettigheder	Egenudviklet software	Immaterielle aktiver i alt
2013					
Kostpris, primo	13.929	3.000	2.854	47.286	67.069
Tilgang	0	0	0	12.383	12.383
Afgang	0	0	0	-2.405	-2.405
Kostpris, ultimo	13.929	3.000	2.854	57.264	77.047
Af- og nedskrivninger, primo	0	1.075	2.711	35.662	39.448
Årets afskrivninger	0	300	100	5.498	5.898
Tilbageførte afskrivninger	0	0	0	-2.405	-2.405
Af- og nedskrivninger, ultimo	0	1.375	2.811	38.755	42.941
Regnskabsmæssig værdi, ultimo	13.929	1.625	43	18.509	34.106
2012					
Kostpris, primo	6.235	3.000	2.854	44.968	57.057
Tilgang	7.694	0	0	2.318	10.012
Kostpris, ultimo	13.929	3.000	2.854	47.286	67.069
Af- og nedskrivninger, primo	0	775	2.611	31.253	34.639
Årets afskrivninger	0	300	100	4.409	4.809
Af- og nedskrivninger, ultimo	0	1.075	2.711	35.662	39.448
Regnskabsmæssig værdi, ultimo	13.929	1.925	143	11.624	27.621

Goodwill testes for værdiforringelse mindst en gang årligt. De i 2013 foretagne nedskrivningstests har ikke givet anledning til nedskrivning af goodwill.

Nedskrivningstest af goodwill i Gudme Raaschou Kapitalforvaltning, 6.235 t.kr.:

Goodwill er fordelt på den pengestrømsgenererende enhed Gudme Raaschou Kapitalforvaltning.

Nedskrivningstesten sammenholder den regnskabsmæssige værdi med den estimerede nutidsværdi af forventede fremtidige pengestrømme ifølge budget. De væsentligste parametre for estimering af fremtidige pengestrømme er udviklingen i asset under management og udgifter til personale i en 5-årig budgetperiode.

De estimerede pengestrømme tilbagediskonteres med en diskonteringssats på 9,0 % (2012: 9,0 %) og et årligt vækstkøn efter budgetperioden på 1,25 % (2012: 1,25 %) fastsat på baggrund af forventning til BNP-vækst.

Nedskrivningstest af goodwill i Invest Administration A/S, 7.694 t.kr.:

Goodwill er fordelt på den pengestrømsgenererende enhed Invest Administration A/S.

Nedskrivningstesten sammenholder den regnskabsmæssige værdi med den estimerede nutidsværdi af forventede fremtidige pengestrømme ifølge budget. Forventede fremtidige pengestrømme omfatter pengestrømme i selskabet og pengestrømme i banken relateret til investeringen. Som følge af en forholdsvis enkel forretningsmodel i selskabet er det fundet rimeligt at opstille budgetter/fremskrivninger for en 6-årig periode (budgetperioden).

De estimerede pengestrømme tilbagediskonteres med en diskonteringssats på 11,86 % (2012: 11,5 %) og et årligt vækstkøn efter budgetperioden på 1,25 % (2012: 1,25 %) fastsat på baggrund af forventning til BNP-vækst.

Noter – Balance

NOTE (1.000 KR.)

	2013	2012
24 Domicilejendomme		
Omvurderet værdi, primo	139.002	140.020
Tilgang	0	616
Afskrivninger	-576	-450
Værdiændringer, indregnet i anden totalindkomst	-1.912	-588
Værdiændringer, indregnet i resultatopgørelse	-46	-596
Omvurderet værdi, ultimo	136.468	139.002
Omvurdering af domicilejendomme, herunder restværdi, foretages med en hyppighed, der sikrer, at den regnskabsmæssige værdi ikke afviger væsentligt fra dagsværdien. Fastsættelse af dagsværdien baseres på afkastmetoden, og opgøres med assistance fra eksterne eksperter. Der er senest foretaget omvurdering i 4. kvartal 2013, hvor der er anvendt forrentningskrav på 5,25 til 7,50 %.		
25 Øvrige materielle aktiver		
Kostpris, primo	117.984	113.217
Tilgang	11.085	5.901
Afgang	-746	-1.134
Kostpris, ultimo	128.323	117.984
Af- og nedskrivninger, primo	97.541	87.997
Årets afskrivninger	11.506	10.678
Afgang	-617	-1.134
Af- og nedskrivninger, ultimo	108.430	97.541
Regnskabsmæssig værdi, ultimo	19.893	20.443
26 Andre aktiver		
Afledte finansielle instrumenter	14.701	14.049
Andre finansielle aktiver	39.401	21.179
Forudbetalt nettoløn	8.686	8.378
Øvrige andre aktiver	45.555	35.615
I alt	108.343	79.221
27 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker		
Gæld til kreditinstitutter	34.544	27.728
I alt	34.544	27.728
<i>Fordelt efter restløbetid:</i>		
Anfordring	34.544	27.728
I alt	34.544	27.728
28 Indlån og anden gæld		
Anfordring	9.386.844	7.537.254
Med opsigelsesvarsel	472.048	975.056
Tidsindskud	72.554	121.145
Særlige indlånsformer	1.119.929	1.065.548
I alt	11.051.375	9.699.003
<i>Fordelt efter restløbetid:</i>		
Anfordring	9.386.844	7.537.254
Til og med 3 måneder	146.958	163.120
Over 3 måneder og til og med 1 år	123.575	631.155
Over 1 år og til og med 5 år	782.629	764.399
Over 5 år	611.369	603.075
I alt	11.051.375	9.699.003

Noter – Balance

NOTE (1.000 KR.)

	2013	2012
29 Andre passiver		
Afledte finansielle instrumenter	14.850	14.253
Andre finansielle forpligtelser	3.426	7.165
Forskellige kreditorer	318.172	278.139
Personalerelateret	47.800	44.996
Øvrige andre passiver	41.029	68.038
I alt	425.277	412.591

30 Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser

Bankens medarbejdere er omfattet af bidragsbaserede pensionsordninger, hvor banken betaler et løbende bidrag til uafhængige pensionsselskaber.

Over for en tidligere adm. direktør og en tidligere sparekassedirektør har banken indgået ydelsesbaserede pensionsordninger. Dette indebærer, at banken er forpligtet til at betale en bestemt årlig ydelse ved pensionering. Banken bærer derfor - i modsætning til de bidragsbaserede ordninger - risikoen med hensyn til den fremtidige udvikling i rente, inflation, dødelighed m.v.

	2013	2012
Udgifter til bidragsbaserede pensionsordninger	22.913	21.620
<i>Indregnede omkostninger vedrørende ydelsesbaserede pensionsforpligtelser:</i>		
Netto renteudgifter	103	215
Omkostninger vedrørende ydelsesbaserede pensionsforpligtelser indregnet i resultatopgørelsen	103	215
Indregnede aktuarmæssige gevinster og tab for året	-3.336	-3.633
Omkostninger vedrørende ydelsesbaserede pensionsforpligtelser indregnet i anden totalindkomst	-3.336	-3.633
Omkostninger vedrørende ydelsesbaserede pensionsforpligtelser i alt	-3.233	-3.418
<i>Indregnede pensionsforpligtelser:</i>		
Nutidsværdi af afdækkede pensionsforpligtelser	-27.117	-28.624
Dagsværdi af pensionsordningernes aktiver	27.686	28.127
Overdækning af afdækkede pensionsydelse	569	-497
Nutidsværdi af uafdækkede pensionsforpligtelser	0	-3.823
Overdækning, netto	569	-4.320
<i>Indregnet i balancen:</i>		
Pensionsaktiver, indregnet under andre aktiver	569	0
Pensionsforpligtelser, indregnet under hensættelser til pensionsordninger og lignende forpligtelser	0	-4.320
I alt	569	-4.320

Aktuarmæssige forudsætninger:

Diskonteringsfaktor	2,57 %	2,37 %
Forventet afkast af pensionsordningernes aktiver	2,57 %	2,37 %
Lønreguleringssats	2,00 %	2,00 %
Pensionsreguleringssats	2,00 %	2,00 %

Noter – Balance

NOTE (1.000 KR.)

	2013	2012
31 Hensættelser til udskudt skat		
Hensættelser til udskudt skat, primo	3.183	3.418
Udskudt skat af årets resultat	1.917	-789
Reguleringer vedrørende tidligere år	-33	-186
Udskudt skat af egenkapitalbevægelser	-904	740
Hensættelser til udskudt skat, ultimo	4.163	3.183
<i>Fordeling af udskudte skatteaktiver og -forpligtelser på balanceposter:</i>		
Udlån	-6.674	-7.163
Immaterielle aktiver	5.250	4.010
Domicilejendomme	8.142	9.910
Øvrige materielle aktiver	-2.598	-2.357
Hensatte forpligtelser	125	-1.080
Egenkapitalen (incitamentsordning/egne aktier)	-82	-137
Udskudt skat, ultimo	4.163	3.183
32 Hensættelser til tab på garantier		
Hensættelser til tab på garantier, primo	5.513	2.564
Tilgang	1.851	5.209
Afgang	-3.732	-2.260
Hensættelser til tab på garantier, ultimo	3.632	5.513
33 Andre hensatte forpligtelser		
Andre hensatte forpligtelser, primo	1.300	0
Tilgang	800	1.300
Afgang	-1.300	0
Andre hensatte forpligtelser, ultimo	800	1.300
Andre hensatte forpligtelser vedrører andel af underskud i afviklings- og restruktureringsafdelingen af Indskydergarantifonden.		
34 Efterstillede kapitalindskud		
Ansvarlig lånekapital	100.000	0

Efterstillet kapitalindskud er gældsforpligtelser i form af ansvarlig lånekapital, som i tilfælde af bankens likvidation eller konkurs først fyldestgøres efter de almindelige kreditorkrav. Førtidsindfrielse af efterstillet kapitalindskud skal godkendes af Finanstilsynet.

Efterstillet kapitalindskud består af udstedte kapitalbeviser i DKK med en hovedstol på 100.000 t.kr. Lånet er optaget i december 2013, og har en løbetid på 10 år. Banken har mulighed for at genkøbe kapitalbeviserne efter 5 år og efterfølgende ved hver rentetermin. Renten er fast de første 5 år og udgør 6,649 %. Herefter forrentes lånet med en variabel kvartårlig kuponrente svarende til CIBOR3-satsen med tillæg af 5,25 % point. Kapitalbeviserne medregnes fuldt ud som supplerende kapital i solvensopgørelsen.

Noter – Balance

NOTE (1.000 KR.)

35 Aktiekapital

Aktiekapitalen består af 2.710.000 aktier à 100 kr. (2012: 2.710.000 aktier). Alle aktier er fuldt indbetalt, og har samme rettigheder. Aktierne er frit omsættelige, dog kræver overdragelse, der giver ret til at tegne aktier, til en erhverver der har eller ved overdragelsen opnår 15 % eller mere af bankens aktiekapital, bankens samtykke. Lån & Spar køber og sælger egne aktier som led i sin forpligtelse til at stille købs- og salgskurs på Københavns Fondsbørs (Market maker).

Beholdning af egne aktier / i procent af aktiekapital:

	2013		2012	
	stk.	%	stk.	%
Antal egne aktier, primo	147.814	5,5 %	135.536	5,0 %
Køb i året	18.308	0,7 %	18.471	0,7 %
Salg i året	-156.075	-5,8 %	-6.193	-0,2 %
Antal egne aktier, ultimo	10.047	0,4 %	147.814	5,5 %

Bestyrelsen er bemyndiget til lade banken erhverve egne aktier svarende til 10 % af bankens nominelle aktiekapital til gældende børskurs +/- 10 %.

Med virkning fra 1. januar 2013 må beholdningen af egne aktier imidlertid maksimalt udgøre 3 % af den samlede udstedte aktiekapital. Da Lån & Spar agerer som market maker i egne aktier, har banken for 2013 haft tilladelse fra Finanstilsynet til at indfri eller erhverve egne aktier med henblik på videresalg inden for en nettoramme på op til 7,43 % af den samlede aktiekapital svarende til 201.353 stk.

Aktiekapitalen kan efter bestyrelsens nærmere bestemmelse med hensyn til tid og vilkår forhøjes ad en eller flere gange med indtil 200 mio. kr. Bemyndigelsen gælder indtil 19. marts 2017, og kan af generalforsamlingen forlænges i perioder på indtil 5 år ad gangen. Forhøjelsen kan ske uden fortegningsret for bankens hidtidige aktionærer, såfremt dette sker til markedskurs eller som vederlag i forbindelse med virksomhedsovertagelse til en værdi, der modsvarer de udstedte aktiers værdi.

Frem til den 19. marts 2017 er bestyrelsen herudover bemyndiget til at forhøje bankens aktiekapital uden fortegningsret for bankens hidtidige aktionærer med op til 2,0 mio. kr. til fordel for ansatte i Lån & Spar.

36 Opskrivningshenlæggelser

Opskrivningshenlæggelser omfatter reserve for opskrivning af domicilejendomme, og er opgjort som foretagne opskrivninger, fratrasket udskudt skat på opskrivningerne. Opskrivningshenlæggelserne kan ikke udloddes som udbytte.

37 Andre reserver

Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode omfatter reserve for nettoopskrivning af kapitalandele i Invest Administration A/S, jf. note 22.

Noter – Pengestrømsopgørelse

NOTE (1.000 KR.)

	2013	2012
38 Andre poster uden likviditetseffekt		
Regnskabsmæssig fortjeneste ved salg af driftsmidler	-409	-716
Resultat af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder	-2.183	-1.916
Regulering af pensionsforpligtelse	-1.553	-1.418
I alt	-4.145	-4.050
39 Ændring i driftskapital		
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	-372.990	-593.556
Obligationer til dagsværdi	-288.118	169.144
Aktier m.v.	-15.401	28.815
Øvrige aktiver	-67.007	6.088
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	6.816	-230.050
Indlån og anden gæld	1.352.372	1.407.839
Øvrige forpligtelser	10.298	-5.604
I alt	625.970	782.676

Noter – Supplerende oplysninger

NOTE (1.000 KR.)

40 Basisindtjening

	Basis- indtjening	Udgifter til nødlidende banker	Øvrige poster	Resultat- opgørelsen i alt
2013				
Renteindtægter	535.882	0	0	535.882
Renteudgifter	126.367	0	0	126.367
Netto renteindtægter	409.515	0	0	409.515
Udbytte af aktier m.v.	6.430	0	0	6.430
Gebyrer og provisionsindtægter	208.462	0	0	208.462
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	29.102	0	0	29.102
Netto rente- og gebyrindtægter	595.305	0	0	595.305
Kursreguleringer	4.777	0	1.296	6.073
Andre driftsindtægter	5.302	0	0	5.302
Udgifter til personale og administration	444.555	0	0	444.555
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	18.026	0	0	18.026
Andre driftsudgifter	0	19.717	0	19.717
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	29.559	0	0	29.559
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	0	0	2.183	2.183
Resultat før skat	113.244	-19.717	3.479	97.006
2012				
Renteindtægter	529.018	0	0	529.018
Renteudgifter	117.755	0	0	117.755
Netto renteindtægter	411.263	0	0	411.263
Udbytte af aktier m.v.	4.761	0	0	4.761
Gebyrer og provisionsindtægter	177.913	0	0	177.913
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	23.217	0	0	23.217
Netto rente- og gebyrindtægter	570.720	0	0	570.720
Kursreguleringer	7.412	0	12.975	20.387
Andre driftsindtægter	5.564	0	0	5.564
Udgifter til personale og administration	430.414	0	0	430.414
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	16.533	0	0	16.533
Andre driftsudgifter	0	12.188	0	12.188
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	36.301	0	0	36.301
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	0	0	1.916	1.916
Resultat før skat	100.448	-12.188	14.891	103.151

Basisindtjeningen opgøres som resultat før skat eksklusiv kursreguleringer af værdipapirer m.v., udgifter til nødlidende banker og resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder.

Noter – Supplerende oplysninger

NOTE (1.000 KR.)

	2013	2012
41 Revisionshonorar		
Honorar vedrørende ordinær revision	449	801
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	112	77
Skatterådgivning	0	69
Andre ydelser	148	0
I alt	709	947

42 **Ledelsens aflønning m.v.**

Bestyrelsens aflønning

Vederlaget til bestyrelsen er et fast årligt honorar, som reguleres med DA's årlige lønstigningstakst.

For regnskabsåret 2013 vil der blive udbetalt følgende honorarer: formanden 193 t.kr.,

næstformænd 134 t.kr. og øvrige bestyrelsesmedlemmer 104 t.kr.

Anders Bondo Christensen	193	190
Peter Ibsen	134	132
Erik Jylling	134	132
Jørn Rise Andersen	104	102
Grete Christensen	104	102
Henrik Horup (Indtrådt i bestyrelsen 11. marts 2013)	104	0
Ulrik Salmons (Udtrådt af bestyrelsen 11. marts 2013)	0	102
Bente Sorgenfrey	104	102
Lars Wallberg	104	102
Helle Britze	104	102
Klaus Jespersen	104	102
Peter Christian Sommer	104	102
Palle Tipsmark	104	102
I alt	1.397	1.372

Direktionens aflønning

Aflønningen af direktionen er baseret på en fast løn. Aflønningen følger i øvrigt bankens generelle lønpolitik. Den generelle lønpolitik er udarbejdet i henhold til bekendtgørelse om lønpolitik samt oplysningsforpligtelser om aflønning i finansielle virksomheder og finansielle holdingvirksomheder, og kan læses på hjemmesiden www.lsb.dk/loenpolitik_2013

I perioden 2006-2008 var direktionen omfattet af bankens incitamentsordning jf. note 43, Aktiebaserede incitamentsordninger.

Udover medlemmerne af direktionen er der 15 heltidsbeskæftigede (2012: 4 heltidsbeskæftigede) der har væsentlig indflydelse på bankens risikoprofil. Deres samlede vederlag udgør 17.894 t.kr. (2012: 2.472 t.kr.). Af det samlede vederlag udgør 670 t.kr. bonus m.v. (2012: 0 t.kr.).

	Fast løn	Bonus	Pension	Ikke-monetær ydelse	Aflønning i alt
2013					
John Christiansen	2.605	0	367	120	3.092
Jesper Schiøler	1.824	0	249	92	2.165
I alt	4.429	0	616	212	5.257
2012					
John Christiansen	2.579	0	363	124	3.066
Jesper Schiøler	1.808	0	246	75	2.129
I alt	4.387	0	609	199	5.195

Noter – Supplerende oplysninger

NOTE (1.000 KR.)

42 Ledelsens aflønning m.v. fortsat

Direktionens pensions- og fratrædelsesvilkår

Direktionen er omfattet af en bidragsbaseret pensionsordning, hvor banken betaler et pensionsbidrag på 14 % af det pensionsgivende vederlag.

John Christiansen kan fratræde med 6 måneders varsel, mens Jesper Schiøler kan fratræde med 2 måneders varsel. Direktionen skal fratræde senest, når de fylder 70 år. Ved bankens eventuelle opsigelse af John Christiansen skal der gives et varsel på 12 måneder, og han skal ydes en fratrædelsesgodtgørelse på 12 måneders løn. Ved bankens eventuelle opsigelse af Jesper Schiøler skal der gives et varsel på 9 måneder, og han skal ydes en fratrædelsesgodtgørelse på minimum 7 måneders løn.

John Christiansen har accepteret en konkurrenceklausul, så hvis han opsiger sin stilling, kan banken forhindre ham i at arbejde for en konkurrerende virksomhed i 9 måneder efter fratrædelsen. Ønsker banken dette, skal han udbetales et beløb svarende til 18 måneders løn. For Jesper Schiøler er en tilsvarende konkurrenceklausul gældende i 6 måneder efter hans fratrædelse, og kompensationen svarer til 12 måneders løn.

Lån til direktion, bestyrelse og nærtstående parter

Størrelse af lån, pant, kaution eller garantier samt tilhørende sikkerhedsstillelse:	2013	2012
<i>Direktion</i>		
Lån, garantier m.v.	60	60
Sikkerhed stillet for ovenstående lån, garantier m.v.	0	0
Blanco	60	60
<i>Bestyrelse</i>		
Lån, garantier m.v.	4.813	4.642
Sikkerhed stillet for ovenstående lån, garantier m.v.	345	589
Blanco	4.468	4.053

Ovenstående er opgjort i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed § 78.

Engagementer med direktion og aktionærvælgt bestyrelsesmedlemmer er bevilget på almindelige kundevilkår. Engagementer med medarbejdervælgt bestyrelsesmedlemmer er bevilget på personalevilkår. Den gennemsnitlige rentesats for engagementer med direktionen udgør 17,7 % (2012: 17,7 %) og 7,8 % (2012: 7,8 %) for engagementer med bestyrelsen.

Bestyrelsens og direktionens beholdning af aktier (husstanden)

Anders Bondo Christensen	0	0
Peter Ibsen	0	0
Erik Jylling	0	0
Jørn Rise Andersen	0	0
Grete Christensen	0	0
Henrik Horup (Indtrådt i bestyrelsen 11. marts 2013)	0	0
Ulrik Salmonsén (Udtrådt af bestyrelsen 11. marts 2013)	0	0
Bente Sorgenfrey	0	0
Lars Wallberg	0	0
Helle Britze	63	63
Klaus Jespersen	166	166
Peter Christian Sommer	253	253
Palle Tipsmark	63	93
John Christiansen	2.080	1.350
Jesper Schiøler	600	600

Den samlede bestyrelses (inklusive nærtstående) aktiebesiddelse i Lån & Spar Bank A/S udgør 545 stk. à kurs 295, hvilket giver en samlet kursværdi på 161 t.kr. (2012: 158 t.kr.)

Den samlede direktion (inklusive nærtstående) aktiebesiddelse i Lån & Spar Bank A/S udgør 2.680 stk. à kurs 295, hvilket giver en samlet kursværdi på 791 t.kr. (2012: 536 t.kr.)

Den samlede aktiebesiddelse i Lån & Spar Bank A/S hos alle personer (inklusive bestyrelse og direktion) omfattet af Værdipapirhandelslovens § 28a udgør 7.997 stk. à kurs 295, hvilket giver en samlet kursværdi på 2.359 t.kr. (2012: 2.325 t.kr.)

Noter – Supplerende oplysninger

NOTE (1.000 KR.)

43 Aktiebaserede incitamentsordninger

Banken har ingen aktive incitamentsordninger. Nedenstående vedrører incitamentsordningen, som ophørte ved udgangen af 2008. Udnyttede optioner skal udnyttes inden 18. marts 2016.

Aktieoptioner:	Direktion	Under- og vice- direktører	Øvrige ledende med- arbejdere	Øvrige med- arbejdere	I alt
2013					
Antal, primo	950	0	0	2.177	3.127
Udnyttet	-950	0	0	0	-950
Fortabt	0	0	0	-277	-277
Antal, ultimo	0	0	0	1.900	1.900
2012					
Antal, primo	950	950	0	2.504	4.404
Udnyttet	0	-950	0	-174	-1.124
Fortabt	0	0	0	-153	-153
Antal, ultimo	950	0	0	2.177	3.127

Der er i 2013 udnyttet 950 aktieoptioner (2012: 1.124) til en gennemsnitskurs på 100 (2012: 100). Den gennemsnitlige markedskurs på udnyttelsestidspunkterne var kurs 283,0 (2012: 286,8).

De 950 aktieoptioner under direktionen tilhørte bankdirektør Jesper Schiøler.

Noter – Supplerende oplysninger

NOTE (1.000 KR.)

44 Dagsværdi af finansielle instrumenter

	2013		2012	
	Regnskabs- mæssig værdi	Dags- værdi	Regnskabs- mæssig værdi	Dags- værdi
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	2.273.979	2.273.979	1.469.070	1.469.070
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	192.081	192.081	186.190	186.190
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	8.249.081	8.249.081	7.876.091	7.876.091
Obligationer, handelsbeholdning	1.365.094	1.365.094	1.076.976	1.076.976
Aktier, handelsbeholdning	41.762	41.762	22.980	22.980
Aktier, uden for handelsbeholdning	73.383	73.383	76.764	76.764
Afledte finansielle instrumenter	14.701	14.701	14.049	14.049
Andre finansielle aktiver	39.401	39.401	21.179	21.179
Finansielle aktiver i alt	12.249.482	12.249.482	10.743.299	10.743.299
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	34.544	34.544	27.728	27.728
Indlån og anden gæld	11.051.375	11.051.375	9.699.003	9.699.003
Afledte finansielle instrumenter	14.850	14.850	14.253	14.253
Andre finansielle forpligtelser	3.426	3.426	7.165	7.165
Efterstillede kapitalindskud	100.000	100.000	0	0
Finansielle forpligtelser i alt	11.204.195	11.204.195	9.748.149	9.748.149

Finansielle indstrumenter måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker, udlån, gæld til kreditinstitutter og centralbanker og indlån er i langt overvejende grad variabelt forrentet. Dagsværdien svarer derfor tilnærmelsesvist til den regnskabsmæssige værdi.

For obligationer og aktier i handelsbeholdningen opgøres dagsværdien direkte ud fra officielle markedskurser. For aktier uden for handelsbeholdningen estimeres dagsværdien ud fra værdiansættelsesmetoder, som ikke er fuldt ud baseret på tilgængelige observerede markedsdata.

Den samlede resultateffekt ved anvendelse af disse metoder udgør -4.724 t.kr. (2012: -10.442 t.kr.).

	2013	2012
45 Eventualforpligtelser		
<i>Garantier</i>		
Finansgarantier	138.577	137.543
Tabsgarantier for realkreditudlån	443.749	592.736
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	450.403	393.797
Øvrige garantier	123.768	95.374
I alt	1.156.497	1.219.450

Uudnyttede kredittilsagn

I det omfang, kunderne udnytter endnu ikke udnyttede tilsagn om kredit, vil der ske et træk på bankens likviditet. Uudnyttede kreditter udgør 7.165.559 t.kr. (2012: 6.717.227 t.kr.). De uudnyttede kreditter vil kunne udnyttes på anfordringsvilkår.

Hæftelser som følge af sambeskatning

Lån & Spar er administrationsselskab i en international sambeskatning, og hæfter derfor fra og med 2013 for indkomstskatter m.v. for de sambeskattede selskaber.

Noter – Supplerende oplysninger

NOTE (1.000 KR.)

46 Andre forpligtende aftaler

Forpligtelser ved udtræden af datacentral

Lån & Spar har indgået aftale med datacentralen SDC A/S om it-serviceydelser.

Udtræden af denne aftale inden for aftalens opsigelsesperiode udgør maksimalt op til 163.000 t.kr. (2012: 155.000 t.kr.) svarende til gennemsnitlig månedlig betaling i 36 måneder.

Lejeforpligtelse

Lån & Spar har indgået længerevarende lejekontrakter, hvor årets betalte leje vedrørende disse udgør 13.831 t.kr. (2012: 11.793 t.kr.).

	2013	2012
<i>Lejeforpligtelse:</i>		
0 til 1 år	12.440	12.283
1 til 5 år	17.610	26.433
Over 5 år	0	892
Lejeforpligtelse i alt	30.050	39.608

Medarbejderforpligtelse

Lån & Spar har medarbejderforpligtelser ud over sædvanlige ansættelsesvilkår, der udløses i tilfælde af alvorlig sygdom eller død. Forpligtelserne udgør maksimalt 2.121 t.kr. (2012: 2.100 t.kr.).

Konceptbanken

Lån & Spar er over for Sparbanken Øresund AB forpligtet til at bidrage til funding af aktiviteterne i Konceptbanken. Banken har ydet Sparbanken Øresund AB et lån på 83,6 mio. kr. som følge heraf.

47 Sikkerhedsstillelser

Lån & Spar har over for danske og udenlandske clearingcentraler m.v. deponeret obligationer til en samlet kursværdi på 103.877 t.kr. (2012: 20.088 t.kr.)

48 Fælles kontrollerede aktiviteter

Lån & Spar deltager i følgende fælles kontrollerede aktiviteter:

	Ejerandel	Andre deltagere
Konceptbanken	50 %	Sparbanken Øresund AB, Sverige

Konceptbanken er en afdeling af Sparbanken Øresund AB. Aktiviteten omfatter udstedelse af co-branded MasterCard og en internetbank.

49 Nærtstående parter

Lån & Spar definerer nærtstående parter som bestående af:

- Lån & Spars direktion og bestyrelse.
- Lån & Spar Fond, hvor 2 af 4 bestyrelsesmedlemmer udpeges iblandt og af Lån & Spar's bestyrelse.
- Lån & Spar Fond's bestyrelse, hvor 2 ud af 4 bestyrelsesmedlemmer udpeges iblandt og af Lån & Spar's bestyrelse.
- Invest Administration A/S, hvor banken ejer 100 % af aktiekapitalen.
- Konceptbanken, som er en fælles kontrolleret aktivitet.

Transaktioner med direktion og bestyrelse er beskrevet i note 42, Ledelsens aflønning m.v.

Banken har ydet Sparbanken Øresund AB et lån på 83,6 mio. kr. (100 mio. sek.) til funding af Konceptbanken. Lånet forrentes med pengemarkedsrenten med et tillæg.

Herudover har der kun været transaktioner af uvæsentlig betydning med de nærtstående parter.

Noter – Supplerende oplysninger

NOTE (1.000 KR.)

50 Selskabsloven § 55

I henhold til Selskabsloven § 55 kan det oplyses, at følgende aktionærer har anmeldt at eje 5 % eller mere af aktiekapitalen i Lån & Spar Bank A/S:

	Antal aktier	Procent af aktiekapital
Pensionskasser tilknyttet PKA, Tuborg Boulevard, 2900 Hellerup	293.604	10,83 %
LB Forsikring A/S, Farvergade 17, 1463 København K.	280.764	10,36 %
Politiforbundet, Det Særlig Fond, H.C. Andersens Boulevard 38, 1553 København V.	271.000	10,00 %
Danmarks Lærerforening, Vandkunsten 12, 1467 København K.	242.939	8,96 %

51 Afledte finansielle instrumenter

Opdelt efter restløbetid	2013		2012	
	Nominel værdi	Markeds- værdi netto	Nominel værdi	Markeds- værdi netto
<i>O-3 mdr.</i>				
<i>Valutakontrakter:</i>				
Terminer/futures, køb	5.011.900	14.701	4.356.056	14.049
Terminer/futures, salg	4.928.697	-14.849	4.356.473	-14.452
<i>Rentekontrakter:</i>				
Terminer/futures, køb	23.994	-75	79.370	698
Terminer/futures, salg	1.968	22	133.763	-761
Markedsværdi				
	2013		2012	
	Positiv	Negativ	Positiv	Negativ
<i>Valutakontrakter:</i>				
Terminer/futures, køb	14.701	0	14.049	0
Terminer/futures, salg	0	14.849	0	14.452
<i>Rentekontrakter:</i>				
Terminer/futures, køb	0	75	698	0
Terminer/futures, salg	22	0	0	761
I alt	14.723	14.924	14.747	15.213
<i>Gennemsnitlig markedsværdi</i>				
<i>Valutakontrakter:</i>				
Terminer/futures, køb	19.228	0	16.116	0
Terminer/futures, salg	0	19.251	0	15.883
<i>Rentekontrakter:</i>				
Terminer/futures, køb	675	594	908	519
Terminer/futures, salg	642	336	197	625
I alt	20.545	20.181	17.221	17.027

Noter – Supplerende oplysninger

NOTE (1.000 KR.)

52 Hoved- og nøgletal 2009-2013

Nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav herom.

	2013	2012	2011	2010	2009
Netto rente- og gebyrindtægter	595.305	570.720	509.166	459.003	425.189
Kursreguleringer	6.073	20.387	6.872	12.016	16.613
Udgifter til personale og administration	444.555	430.414	402.902	378.198	351.778
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	29.559	36.301	29.566	34.829	51.716
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	2.183	1.916	1.317	2.251	296
Årets resultat	71.727	78.066	43.619	45.649	32.580
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	8.249.081	7.876.091	7.282.535	6.666.752	6.473.507
Egenkapital i alt	929.870	837.750	773.824	730.945	685.219
Aktiver i alt	12.550.070	10.991.804	9.840.879	9.615.923	9.668.880
Finanstilsynets nøgletalsmodel					
Solvensprocent	18,9	16,2	17,8	18,3	18,0
Kernekapitalprocent	16,3	15,5	15,3	15,6	15,1
Egenkapitalforrentning før skat (%)	11,0	12,8	7,8	8,7	6,5
Egenkapitalforrentning efter skat (%)	8,1	9,7	5,8	6,4	4,7
Indtjening pr. omkostningskrone	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1
Renterisiko (%)	1,9	1,3	2,0	2,8	3,6
Valutaposition (%)	7,1	5,5	7,9	7,2	7,5
Valutarisiko (%)	0,1	0,0	0,1	0,3	0,1
Udlån i forhold til indlån (%)	75,8	82,5	89,1	83,2	79,8
Udlån i forhold til egenkapital	8,9	9,4	9,4	9,1	9,4
Årets udlånsvækst (%)	4,7	8,2	9,2	3,0	2,5
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet (%)	202,4	141,6	122,2	186,5	196,1
Summen af store engagementer (%)	17,4	50,9	34,2	78,3	82,8
Årets nedskrivningsprocent	0,3	0,4	0,3	0,4	0,6
Årets resultat pr. aktie (kr.)	27,3	30,4	17,2	18,3	13,0
Indre værdi pr. aktie (kr.)	344,4	327,0	300,6	292,0	275,9
Udbytte pr. aktie (kr.)	7,0	7,0	5,0	5,0	0,0
Børskurs/årets resultat pr. aktie	10,8	9,0	15,7	15,0	21,9
Børskurs/indre værdi pr. aktie	0,9	0,8	0,9	0,9	1,0

Sammenligningstal for 2009-2012 er tilpasset som følge af ændringer i anvendt regnskabspraksis. Ændringerne er beskrevet i note 1.

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2013 for Lån & Spar Bank A/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. Årsrapporten er herudover udarbejdet i overensstemmelse med yderligere danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et

retvisende billede af instituttets aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2013 samt af resultatet af instituttets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2013.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som instituttet kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København, den 5. februar 2014

Direktionen

John Christiansen
Adm. direktør

Jesper Schiøler
Bankdirektør

Bestyrelsen

Anders Bondo Christensen
(Formand)

Peter Ibsen
(1. næstformand)

Erik Jylling
(2. næstformand)

Jørn Rise Andersen

Grete Christensen

Henrik Horup

Bente Sorgenfrey

Lars Wallberg

Helle Bagge Britze

Klaus Jespersen

Peter Christian Sommer

Palle Tipsmark

Intern revisors erklæringer

Til kapitalejerne i Lån & Spar Bank A/S Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Lån & Spar Bank A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2013, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter Lov om finansiel virksomhed samt danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber.

Den udførte revision

Revisionen er udført på grundlag af Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder m.v. og efter internationale standarder om revision. Dette kræver, at vi planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

Revisionen er udført i henhold til den arbejdsdeling, der er aftalt med ekstern revision, og har omfattet vurdering af etablerede forretningsgange og interne kontroller, herunder den af ledelsen tilrettelagte risikostyring, der er rettet mod rapporteringsprocesser og væsentlige forretningsmæssige risici. Ud fra væsentlighed og risiko har vi stikprøvevis efterprøvet grundlaget for beløb og øvrige oplysninger i årsregnskabet. Revisionen har endvidere omfattet vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Vi har deltaget i revisionen af de væsentlige og risikofyldte områder, og det er vores opfattelse, at det op-

nåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at de etablerede forretningsgange og interne kontroller, herunder den af ledelsen tilrettelagte risikostyring, der er rettet mod selskabets rapporteringsprocesser og væsentlige forretningsmæssige risici, fungerer tilfredsstillende.

Det er tillige vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2013 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2013 i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed samt danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle selskaber.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til Lov om finansiel virksomhed gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af årsregnskabet.

Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

København, den 5. februar 2014

Jan Møiniche
Revisionschef

Den uafhængige revisors erklæringer

Til kapitalejerne i Lån og Spar Bank A/S

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Lån & Spar Bank A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2013, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed og danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle virksomheder.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed og danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle virksomheder. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for instituttets udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er pas-

sende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af instituttets interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af instituttets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2013 samt af resultatet af instituttets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2013 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed og danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle virksomheder.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til lov om finansiell virksomhed gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af årsregnskabet.

Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og danske oplysningskrav for børsnoterede finansielle virksomheder.

København, den 5. februar 2014

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Henrik Wellejus

statsautoriseret revisor

Per Rolf Larssen

statsautoriseret revisor

Repræsentantskab

Lisa Herold Ferbing, Forbundsformand - Formand
Dorte Lange, Næstformand - Næstformand
Leif Søndergaard, Magister
Christian Smedegaard, Seniorkonsulent
Jørn Anker-Svendsen, Adm. direktør
Isa Rogild, Sektorformand
Birgitte Tausen, Økonomidirektør
Steen Jørgensen, Direktør, CFO
Paul Brüniche-Olsen, Direktør
Ivan Jespersen, Sekretariatsleder
Klaus Delman, Direktør
Gorm Leschly, Formand
Hans Ole Frostholt, Sekretariatschef
Jens Kragh, Direktør
Kirsten Halkier, Økonomichef
Kim Simonsen, Forbundsformand
Anne Mette Toftegaard, Administrerende direktør
Bente Ystrøm, Økonomi- og driftschef
Jørn Uffe Nielsen, Formand
Dorte Steenberg, 1. næstformand
H.C. Drewsen, Fondschef
Henning Pedersen, Formand
Susanne Engstrøm, Formand
Jesper Korsgaard Hansen, Formand
Claus Peter Hartmann, Næstformand
Flemming Skov Jensen, Direktør, Cand.polit.
Niels Hedeager, Forhandlingsudvalgsmedlem
Lisbeth Lintz, Formand
Finn Borgquist, Direktør
Peter Damgaard Jensen, Administrerende direktør
Vibeke Westh, Kredsformand
Claus Oxfeldt, Forbundsformand
Hanne Pontoppidan, Formand
Kirsten Andersen, Forbundshovedkasserer
Bent Fabricius, Formand
Ove Brandstrup-Andersen, Investmentmanager
Else Nyvang Andersen, Medlemsdirektør
Lars Ellehave-Andersen, Koncerndirektør
Mette Ljunggren Bergmann, Formand
Jørgen Jensen, Politiassistent
Anni Pilgaard, 1. næstformand
Jan Kamp Justesen, Vicedirektør
Steen Vedsted Sørensen, Økonomichef
Ellen Fænøe, Civilingeniør
Gordon Ørskov Madsen, Lærer
Bente Anderskov, Aktiechef
Preben Steenholdt Pedersen, Forbunds næstformand
Ulrik Salmonsens, Seniorkonsulent
Niels Henrik Nielsen, Togfører
Kirsten Petersen, Afdelingschef
Jytte Osbæck Rasmussen, Forretningsfører
Ole Løndal

Lokalråd

Esbjerg lokalråd

Susanne B. Jensen, Togfører
Kenneth Nielsen, Kredsformand
Niels Hedeager, Forhandlingsudvalgsmedlem
Søren Brinch-Fischer, Lektor
Hanne Madsen, Kontorfuldmægtig
Allan Christensen, Postbud
Per G. Jacobsen, Foreningsnæstformand
Birgit Kjærside Storm, Civilingeniør
Line Gessø Storm Hansen, Kreds næstformand
Lars Storgaard Andersen, Lærer
Finn Markussen, Faglærer
Anne Nissen, Tillidsrepræsentant

Hillerød lokalråd

Sonny Person, Foreningssekretær
Steen Sandager, Kasserer
Alice Linning, Regionsformand
Preben Buchholtz Hansen
Lisbeth Torp Kastrup, Kreds næstformand
Katja Munkholm Nielsen, Fuldmægtig
Preben S. Pedersen, Forbunds næstformand

Kolding lokalråd

Anders Petersen, Kredsformand
Karsten Hansen, Regionschef
Søren Wilhardt, Foreningsformand
Inger Lis Andresen, Undervisningskonsulent
Jytte Margrethe Kristensen, Kreds næstformand
Rikke Vagn-Hansen, Kredsformand
Erik Malling Eriksen, Lektor
Carsten Weber Hansen, Foreningsnæstformand
Jørgen Jessen, Lektor
John Christiansen, Kredsformand
Ulrik Mosekjær, Viceberedskabsmester
Errol Vium Vestergaard, Lokomotivfører
Carl D. Petersen, Banemester

Odense lokalråd

Irma Trebbien, Kredsformand
John Jacobsen, Chefpolitiinspektør
Anne-Mette Kæseler Jensen, Kredsformand
Hans Hansen, Lektor
John Seier Petersen, Seniorsergent
Karsten Boye Rasmussen, Lektor
Kjeld Pedersen, Faglærer
Jytte Margrethe Kristensen, Kreds næstformand
Steffen Daugaard, Foreningsformand
Lisbeth Veddel Jensen, Kontorfuldmægtig
Henrik Horup, Forbundsformand
Niels Henrik Nielsen, Togfører
Tove Holm, Kreds næstformand

Roskilde lokalråd

Mogens Heggelund, Foreningsformand
Bente L. Andersen, Lærer
Lars Bonde Eriksen, Formand
Niels Kåre Bruun, Afdelingschef
Jørn Nielsen, Orlogskaptajn
Nils Kristian Håkansson, Kreds næstformand
Ulrik Salmonsén, Seniorrådgiver

Aalborg lokalråd

Jytte Wester, Kredsformand
Børge K. Nielsen, Foreningsformand
Arne Haugaard, Tidl. formand
Ole K. Hansen, Togfører
Poul Buus, Foreningsnæstformand
Hugo Nielsen, Seniorsergent
Jan Sørensen, Overmekaniker
Helle Kjærager Kanstrup, Kreds næstformand
Lisa Wieweg Rosendahl
Lars Busk Fjelsted Hansen, Kredsformand
Søren Kogsbøll, 2. næstformand
Leif Primdal, Lærer
Lars Munkholm
Uffe Stæhr, Ingeniør

Aarhus lokalråd

Claus Peter Hartmann, Næstformand
Hans Kjærgaard Jensen, Postvagtimester
Peter Hansen, Fuldmægtig. cand. scient. pol
Gordon Ørskov Madsen, Kredsformand
Johnny Monefeldt Specht, Kredsformand
Bjarne Pedersen, Sikringsmester
Kjeld Folmer Andersen, Ingeniør
Leon Sørensen, Fællestillidsrepræsentant
Anita Frank, Foreningskasserer
Benny Jepsen, Mekaniker
Mogens Winding, Foreningsformand
Peter Ølgaard, Faglærer
Susanne Kjærsgaard Lindberg, Kreds næstformand

Loyalitetsbanker

Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Lån & Spar Bank
djoef@lsb.dk, www.djoeffordelsbanken.dk,
telefon 3378 1975

Danmarks Lærerforening, Lån & Spar Bank
dlf@lsb.dk, www.lsb.dk/dlf, telefon 3378 1930

Danske Bioanalytikere, Lån & Spar Bank
dbio@lsb.dk, lsb.dk/dbio, telefon 3378 1918

Dansk Jernbaneforbund, SPOR-Banken
dj@lsb.dk, www.sporbanken.dk, telefon 3378 1960

Dansk Sygeplejeråd, DSR Bank
dsr@lsb.dk, www.dsrbank.dk, telefon 3378 1927

Dansk Told & Skatteforbund, DTS-Bank
dts@lsb.dk, www.dtsbank.dk, telefon 3378 1955

Den Danske Dyrlægeforening, Lån & Spar Bank
ddd@lsb.dk, www.dddfordelsbanken.dk, telefon 3378 1983

Den Danske Landinspektørforening, Lån & Spar Bank
ddl@lsb.dk, www.lsb.dk/ddl, telefon 3378 1924

DM, DM Bank
dmbank@lsb.dk, www.dmbank.dk, telefon 3378 1952

Farmakonomforeningen, Farmakonom Bank
ff@lsb.dk, www.farmakonombank.dk, telefon 3378 1905

Forbrugsforeningen, Lån & Spar Bank
forbrugsforeningen@lsb.dk,
www.lsb.dk/forbrugsforeningen, telefon 3378 1916

Forbundet Kommunikation og Sprog, KS Bank
ksbank@lsb.dk, www.ksbank.dk, telefon 3378 1970

Forsvarets Civil-Etat, FCE Bank
fce@lsb.dk, www.fcebank.dk, telefon 3378 1972

Frie Skolers Lærerforening, Lån & Spar Bank
fsl@lsb.dk, www.lsb.dk/fsl, telefon 3378 1948

Gymnasieskolernes Lærerforening, Lån & Spar Bank
gl@lsb.dk, www.glfordelsbanken.dk, telefon 3378 1979

HK/Post & Kommunikation, PoKoBank
poko@lsb.dk, www.pokobank.dk, telefon 3378 1954

HK/Trafik & Jernbane, Lån & Spar Bank
hktj@lsb.dk, lsb.dk/hktj, telefon 3378 1907

Ingeniørforeningen i Danmark, IDA Bank
ida@lsb.dk, www.idabank.dk, telefon 3378 1950

Jordbrugsakademikerne, Lån & Spar Bank
jaf@lsb.dk, www.jafordelsbanken.dk, telefon 3378 1984

Jordbrugsteknologer i Danmark, Lån & Spar Bank
jid@lsb.dk, lsb.dk/jid, telefon 3378 1917

Konstruktørforeningen, Lån & Spar Bank
kf@lsb.dk, www.lsb.dk/kf, telefon 3378 1912

Københavns Kommunes Embedsmandsforening, KKE Bank
kke@lsb.dk, www.kkebank.dk, telefon 3378 1968

Københavns Lærerforening, KLF Bank
klf@lsb.dk, www.klfbank.dk, telefon 3378 1904

LIC - Lærernes Indkøbscentral, LIC Bank
lic@lsb.dk, www.licbank.dk, telefon 3378 1925

Lægeforeningen, Lån & Spar Bank
lf@lsb.dk, www.lffordelsbanken.dk, telefon 3378 1977

Lærerstuderendes Landskreds, Lån & Spar Bank
ll@lsb.dk, www.llfordelsbanken.dk, telefon 3378 1967

Maskinmestrenes Forening, Maskinmestrenes Bank
mmf@lsb.dk, www.maskinmestrenesbank.dk,
telefon 3378 1971

Pharmadanmark, Pharmabank
pharma@lsb.dk, www.pharmabank.dk, telefon 3378 1956

Politiforbundet, Politibanken
politibanken@lsb.dk, www.politibanken.dk,
telefon 3378 1966

PROSA, PROSA-Bank
prosa@lsb.dk, www.prosabank.dk, telefon 3378 1974

Præsteforeningen, Lån & Spar Bank
praesteforeningen@lsb.dk, www.lsb.dk/praesteforeningen,
telefon 3378 1908

Radiograf Rådet, Radiografbank
radiografbank@lsb.dk, www.radiografbank.dk,
telefon 3378 1987

Sammenslutningen af Funktionærer, SafuBank
safu@lsb.dk, www.safubank.dk, telefon 3378 1963

CO10, CO10 Bank
co10@lsb.dk, www.co10bank.dk, telefon 3378 1906

Søfartens Ledere, Søfartens Bank
sl@lsb.dk, www.soefartensbank.dk, telefon 3378 1969

Tandlægeforeningen, Lån & Spar Bank
tandlaegeforeningen@lsb.dk,
www.lsb.dk/tandlaegeforeningen, telefon 3378 1958

Uddannelsesforbundet, Uddannelsesforbundsbanken
uddannelsesforbundet@lsb.dk,
www.uddannelsesforbundsbanken.dk, telefon 3378 1965

Fondsbørsmeddelelser og finanskalender

Fondsbørsmeddelelser 2013

17. december 2013	Udstedelse af ansvarlig kapital
30. oktober 2013	Kvartalsrapport 1.-3. kvartal 2013
3. oktober 2013	Indberetningspligtig handel
3. oktober 2013	Storaktionærmeddelelse
25. september 2013	Indberetningspligtig handel
25. september 2013	Finanskalender
4. september 2013	Indberetningspligtig handel
22. august 2013	Halvårsrapport 2013
15. maj 2013	Kvartalsrapport 1. kvartal 2013
11. marts 2013	Vedtægter
11. marts 2013	Forløb af ordinær generalforsamling 2013
27. februar 2013	Indberetningspligtig handel
13. februar 2013	Indkaldelse til generalforsamling
6. februar 2013	Indberetningspligtig handel
6. februar 2013	Årsrapport 2012
6. februar 2013	Årsregnskabsmeddelelse 2012

Finanskalender 2014

3. november 2014	Kvartalsrapport 1.-3. kvartal 2014
20. august 2014	Halvårsrapport 2014
13. maj 2014	Kvartalsrapport 1. kvartal 2014
5. februar 2014	Årsrapport 2013

Rådgivningscentre og adresser

Hovedkontor

Højbro Plads 9-11, 1200 København K
Telefon 3378 2000
Telefax 3378 2007
E-mail: lsb@lsb.dk
CVR: 13 53 85 30

Amager

Amagerbrogade 52, 2300 København S
Telefon 3266 1600
Telefax 3266 1609
E-mail: amager@lsb.dk
Filialchef Jesper Schow Petersen

Brønshøj

Frederikssundsvej 154D, 2700 Brønshøj
Telefon 3827 5500
Telefax 3827 5509
E-mail: broenshoej@lsb.dk
Filialchef Nickie Ebling

Esbjerg

Strandbygade 21, 6700 Esbjerg
Telefon 7613 4800
Telefax 7613 4809
E-mail: esbjerg@lsb.dk
Filialchef Marianne Ruge

Falkoner

Rolighedsvej 6, 1958 Frederiksberg C
Telefon 3815 5000
Telefax 3815 5009
E-mail: falkoner@lsb.dk
Filialdirektør Jan Tolstrup

Frederiksberg

Gl. Kongevej 121, 1850 Frederiksberg C
Telefon 3821 7100
Telefax 3821 7109
E-mail: frederiksberg@lsb.dk
Filialdirektør Jette Ramsø Larsen

Hellerup

Strandvejen 76, 2900 Hellerup
Telefon 3945 8900
Telefax 3945 8909
E-mail: hellerup@lsb.dk
Filialchef Tonny Langhoff Wilms

Hillerød

Frederiksværksgade 17, 3400 Hillerød
Telefon 4829 7700
Telefax 4829 7709
E-mail: hillerod@lsb.dk
Filialchef Ulrik Ryel-Jepsen

Højbro Plads

Højbro Plads 9-11, 1200 København K
Telefon 3378 2300
Telefax 3378 2309
E-mail: hojbro@lsb.dk
Filialdirektør Trine Helbrandt

Kolding

Buen 2, 6000 Kolding
Telefon 7630 4600
Telefax 7630 4609
E-mail: kolding@lsb.dk
Filialchef Asger Dissing Munk

Lyngby

Lyngby Hovedgade 52,
2800 Kgs. Lyngby
Telefon 4520 2600
Telefax 4520 2609
E-mail: lyngby@lsb.dk
Filialdirektør Mikael Østervig Andersen

Nørreport

Nørre Voldgade 21, 1358 København K
Telefon 3338 2400
Telefax 3338 2409
E-mail: noerreport@lsb.dk
Filialchef Sabrina Andkjær Christiansen

Odense

Slotsgade 2, 5000 Odense C
Telefon 6314 3000
Telefax 6314 3009
E-mail: odense@lsb.dk
Filialdirektør Cliff Szast

Peter Bangs Vej

Peter Bangs Vej 61, 2000 Frederiksberg
Telefon 3816 6200
Telefax 3816 6209
E-mail: peterbangsvej@lsb.dk
Filialdirektør Niclas Julius Gaard

Roskilde

Gl. Landevej 1A, 4000 Roskilde
Telefon 4631 2900
Telefax 4631 2909
E-mail: roskilde@lsb.dk
Filialchef Lotte Busk

Valby

Valby Langgade 31, 2500 Valby,
Telefon 3618 8100
Telefax 3618 8109
E-mail: valby@lsb.dk
Filialchef Annette Rønne Gudbergsen

Vesterbro

Reventlowsgade 12,
1651 København V
Telefon 3378 2200
Telefax 3378 2209
E-mail: vesterbro@lsb.dk
Filialdirektør Pia Ladefoged Madsen

Østerbro

Trianglen 4, 2100 København Ø
Telefon 3547 1700
Telefax 3547 1709
E-mail: oesterbro@lsb.dk
Filialdirektør Torben Andersen

Aalborg

Algade 58, 9000 Aalborg
Telefon 9936 4400
Telefax 9936 4409
E-mail: aalborg@lsb.dk
Filialdirektør Jesper Strandquist

Århus

Ryesgade 23, 8000 Århus C
Telefon 8932 4500
Telefax 8932 4509
E-mail: aarhus@lsb.dk
Filialchef Jesper Stenholt

Internetadresse:

www.lsb.dk

Lån & Spar Bank A/S
Højbro Plads 9-11
1200 København K
CVR-nr.: 13538530